

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

DİYARBAKIR TİCARET BORSASI 2009 YILI FAALİYET RAPORU

A- BORSANIN GENEL DURUMU

5174 Sayılı kanun ve bu kanunun uygulanmasına ait Tüzük ve Yönetmelik Hükümlerinin vermiş olduğu yetkiler ışığında, borsamızın iç bünyesinde taalluk eden hususları görüşmek, gereken tedbir ve kararları almak üzere 2009 yılı içerisinde Meclisimizce ( ) olağan toplantı yapılmış ve bu toplantılarda çeşitli konularla ilgili ( ) karar alınmıştır. Yönetim kurulumuz ise aynı dönemdeki (48) toplantısında (551) karar ittihaz etmiştir. Bir yıllık süre zarfında Yönetim Kurulumuzun çeşitli nedenlerle yapılmayan toplantıları içinde ( ) tutanak düzenlenmiştir.

Alınan kararlar; Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve mevzuatlarımızın ışığı altında örf ve teamüllerimizin gerektiği şekilde oluşturulmuştur. Bütün karar ve tedbirlerimizde, borsamızın gelişmesi ve bölgemize yaraşır bir konuma getirilmesi ile ticari düzenin sağlanması hedef alınmıştır.

Meclisimizle ilgili konular, yönetim kurulunda görüşüldükten sonra borsamız meclisine getirilmiş ve onayları alınarak işlemler bu şekilde yerine getirilmeye çalışılmıştır.

Borsamızın, her zaman olduğu gibi 2009 yılında da ilgili kurum ve kuruluşlarla yazışma ve temasları normal düzenini takip etmiş, Borsamıza ( ) sayıya bağlı evrak gelmiş, buna karşılık ilgililere ve gereken yerlere ise ( ) sayıya bağlı evrak gönderilmiştir.

Borsamızın, mevcut gelişen altyapı imkânlarıyla sunmakta olduğu hizmetleri her geçen gün artmaktadır. Borsa üye ilişkileri yanında, ilimizin ve bölgemizin genel ve temel ekonomik sorunları kapsamında da etkin çalışmalar yapmakta ve yararlı hizmetler sunmaya gayret sarf etmektedir.

Borsamız satış salonunun faaliyete sokulmasıyla çağdaş ortamda bir araya getirilen çok sayıda alıcı satıcının rekabet ortamı oluşturması sağlanmıştır. Ayrıca tarımsal ürünlerin kayıt altına alınarak gerçek fiyattan alınıp satılması ile üreticiler korunmuş ve ülke ekonomisine katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Borsamızda İdari işleri yürüten Genel Sekreter, iki Genel Sekreter Yardımcısı ile birlikte Muhasebe Servisi, Personel Servisi, Yazı İşleri, Tescil-Tahsilat, Kasa ,Laboratuar ve Kantarda ve Genel İdari Hizmetinde bulunmak üzere toplam 29 personelden 11 tanesi sözleşmeli personel olarak görev yapmaktadır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Borsa personeli dışında, Tarımsal Ürünler Tahlil Laboratuvarında KOSGEB istihdam desteğiyle bir gıda mühendisi, borsa dava ve icra işlerini yürütmekle görevli sözleşmeli bir Avukat çalışmaktadır.

Borsamızın 2009 Yılı Gelir Gider Durumu:

Borsamızın muhasebe kayıtlarının tamamı hem elektronik hem de defter ortamında tutulmuş tüm makbuz ve fişler kanun yönetmeliklere uygun olarak muhasebe kayıtlarına işlenmiştir.

2009 yılında başta muamele ve tescil işlemleri olmak üzere yapılan hizmetler karşılığı toplam..... TL. Gelir elde edilmiş ve buna karşılık toplam .....-TL.gider olmuştur.

2009 YILI GENEL GELİR	-
Kayıt Ücreti	-
Yıllık Aidat	-
Muamele Tescil Ücreti	-
Kimlik, Belge Tastik Ücreti	-
Fatura Tastik Ücreti	-
Yerli Malı Belge Tastik Ücreti	-
Elektronik Kantar Tartı Ücreti	-
Simsariye Ücreti	-
Sundurma Ardiye Ücreti	-
Fotokopi Tastik Ücreti	-
Cezalar (Kaydiye Aidatı)	-
Cezalar (Tescil)	-
Banka Faizi	-
Canlı hayvan %01 Tescilden	-
Pamuk Analizi	-
G.Menkul Kira Ücreti	-
Fotokopi Ücreti	-
Repo faizi	-
Pamuk Numune Ücreti	-
Buğday Analizi	-
Kasa Fazlası	-
Buğday Numuneleri satış	-
Giriş ve Park Ücreti (K.BAŞ)	-
Giriş ve park Ücreti (B.BAŞ)	-
Diğer Hizmetler (Canlı Hayvan)	-
Tahsil Edilen Alacaklar (Aidat)	-
	-
GENEL TOPLAM	-

T.C.
DİYARBAKIR
TİCARET BORSASI

2009 YILI GENEL GİDER	-
Personel Giderleri	-
Huzur Hakları	-
Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	
Yardımlar	-
Çeşitli Giderler	-
Demirbaş Alımı	-
Aidat Fon	-
Vergi Reklam ve Harclar	-
TOPLAM	-

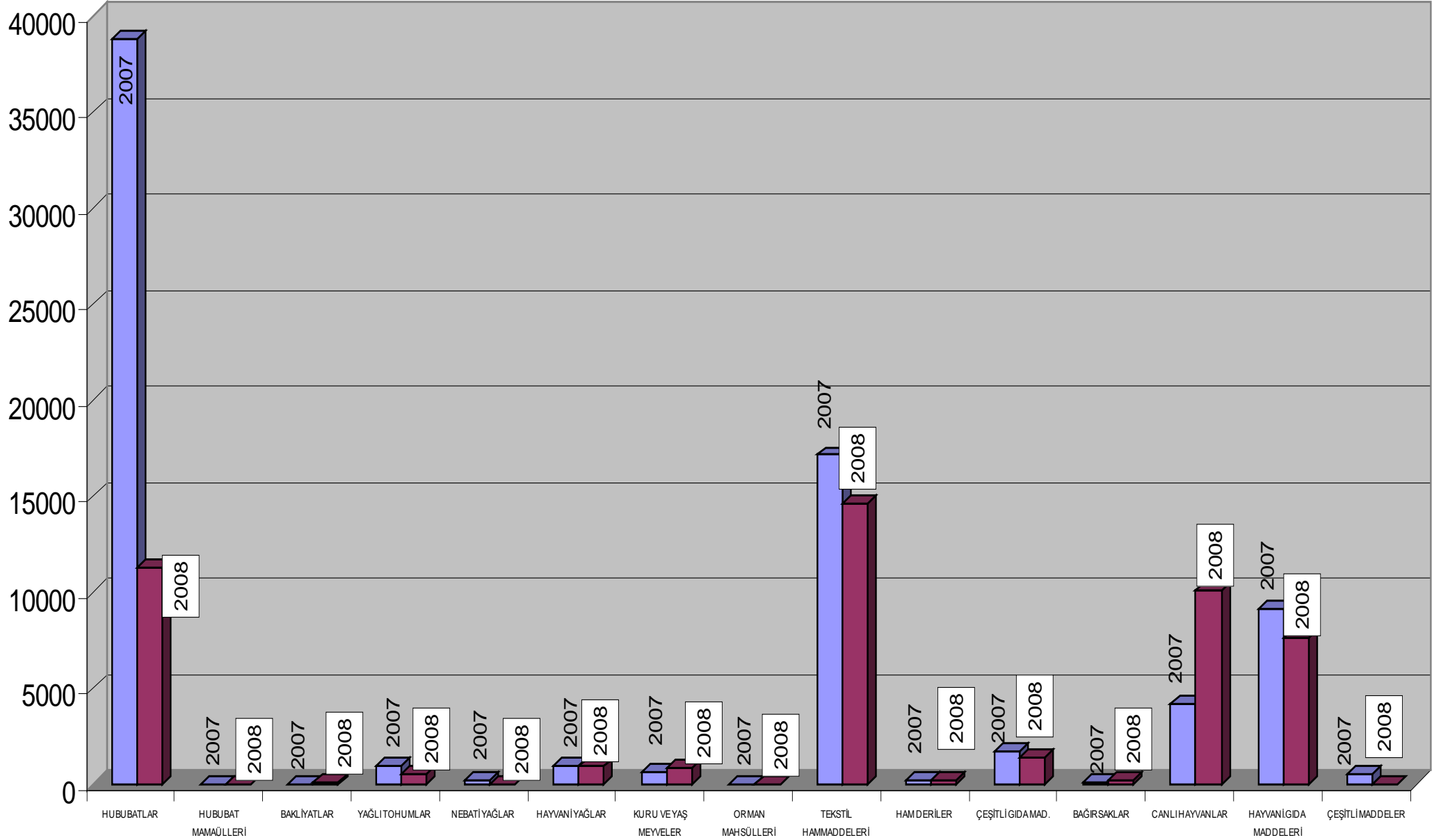
BORSAMIZIN 2009 YILI TESCİL İŞLEMLERİ:

Tescil-Tahsilat Müdürlüğündeki iş ve işlemler bilgisayar sistemi desteği ile yapılmakta, ayrıca yönetmelik gereği tutulması gereken defter ve kayıtlar, firmaların alım ve satımlarıyla ilgili giriş ve çıkışları ile stok durumları düzgün bir şekilde tutulmakta ve kayıtlar üzerinde izlenmektedir. Kotasyona dahil maddelerin alım ve satımında belirlenen en düşük ve en yüksek fiyatların altında veya üstünde tescil işlemleri yapılmamakta, tescil beyannameleri sağlıklı bir şekilde düzenlenmekte, günlük olarak yapılan tahsilatlar için tahsilat bordrosu düzenlenmektedir.

Ticaret Borsasında fiyatlar genellikle alıcı ve satıcı arasında piyasa koşullarına göre ve Borsanın diğer borsalarla irtibat kurarak gerek günlük ve haftalık piyasa araştırması ve gerekse Borsalardan gelen bültenler neticesinde belirlenir, belirlenen en düşük ve en yüksek fiyatların altında veya üstünde tescil işlemleri yapılmamaktadır.

Borsamızda 2009 yılında yapılan (.....) adet işlem sonucu .....-TL. Değerinde alım satım gerçekleştirilmiştir. Bu işlem hacminin her geçen gün arttığı aşağıdaki son iki yıllık tabloda da açıkça görülmektedir.

2007-2008 Yılı Yapılan İşlemlerin Karşılaştırılması

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Borsanın kasa işleminde; Yönetim Kurulunun 11.11.2004 tarih ve 124/825 sayılı Kararı gereği, Kasa Tutanağı olmadan kasada 500,00.YTL. tarih 11.11.2004 tarih ve 124/825 sayılı kararı gereği ile de 500,00.YT.den fazla para bulundurulmamaktadır. Makbuz karşılığı tahsil edilen paraların gerekli muhasebe işlemleri yapılmış, mevzuata uygun günlük harcamalar yapıldıktan sonra geri kalan meblağ gününde ilgili bankalara vadeli veya vadesiz olarak Borsamızın hesaplarına yatırılmıştır.

KOSGEB desteği ile 2002 yılında 245.000 İsviçre Frangına satın alınan teknolojinin son ürünlerinden HVI SPECTRUM marka Pamuk Analiz Cihazı ile, 2009 pamuk kampanya döneminde toplam (.....) adet pamuk analizi yapılmıştır. Laboratuara getirilen pamuk numunelerinin testleri sonucunda ;

- Elyaf İnceliği	- Mukavemet
- Olgunluk	- Eğrilebilirliği
- Elyaf Uzunluğu	- Elyaf Düzgünlüğü
- Kısa Elyaf Oranı	- Elyaf Esnekliği
- Rutubet	- Parlaklık
- Sarılık	- Renk
- Çepel Sayısı	- Çepel alanı

gibi değerler % 60-65 nemli ortamda 20 C° de el değmeden bilgisayar ile yapılmıştır. Cihazın ortalama günlük analiz kapasitesi ise 40-50 pamuk numunesidir. Laboratuvarımızda laboratuarda yapılan analizlere gerekli hassasiyet gösterilerek, getirilen her pamuk numunesinden en az 2 test yapılarak birer şahit numuneler belli bir süre laboratuarda muhafaza edilmiştir. Borsamızdaki bu laboratuvar sayesinde başta üreticiler olmak üzere çırçır ve tekstil fabrikaları pamuğun kalitesini, cinsini ve özelliklerini öğrenebilmektedirler.

Yine KOSGEB desteğiyle borsamıza 2004 Haziran ayında KDV dâhil yaklaşık 183.500 milyar TL. ye mal olan ve 13 adet cihazdan oluşan bir Tarımsal Ürünler Tahlil Laboratuvarı kurulmuştur.

Bölgemizde yaşanan kuraklık nedeniyle buğday 2009 yılı içerisinde buğday analizleri yapılmamıştır.

Söz konusu laboratuvarımızda buğday, arpa ve mercimek gibi tarımsal ürünlerin aşağıdaki analizleri başarılı yapılmaktadır.

- Yabancı Madde, kırık Tane	- Hektolitre
- Diğer Hububat	- 100 tane ağırlığı
- Haşere Tahribatı	- Yaş ve Kuru Gluten Miktarı
- Sürme, Pelemir, Karamuk	- Sedimentasyon Testi
- Emriyosu Kararmış Tane	- Protein analizi
- Züccaci Tane	- İndeks Değeri
- Emeklilik Tane	- Rutubet

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Bölgemizin aynı zamanda ilimizin önemli bir yere sahip olan Canlı Hayvan Borsası şehir dışında yapılmıştır. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından 124 bin metrekarelik alan üzerine kurulan Canlı Hayvan Borsası, Türkiye ve Ortadoğu'nun en önemli tesislerinden biridir. Mardin yolu üzerinde Çarıklı Beldesinde yapılan C.Hayvan Borsası, Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak projelendirip modern teknikler kullanılarak tamamlandı. Hizmete Başlayan Canlı hayvan Borsası :

Canlı Hayvan Borsası:

—Diyarbakır ve Bölgenin yanı sıra Batı Metropol illere ve Ortadoğu'ya kalite hizmeti üretecek kapasite sahip bulunuyor. Ayrıca Kompleks, Kesimhane, Hayvan Barınakları Hizmet Binaları, Soğuk Hava Depoları, Su Deposu, Otopark Biyolojik Arıtma Tesislerinden oluşuyor. 11 bin metrekarelik alan canlı hayvan alım satımların yapıldığı padoklara (showroom) ayrıldı. Bu padoklar 5 bin 256 adet büyük ve küçükbaş hayvan barındırabilecek kapasitededir.

—Teşhir ve satış için getirilen hayvanların satılmadığı durumlarda hayvanların gece dinlenip barınabileceği 3 adet tam kapasiteli (sağım, yemlik ve bekçi üniteleri) 2 bin 700 metrekarelik günlük hayvan otelleri bulunuyor. Bu otellerde günlük toplam 3 bin küçükbaş veya bin büyükbaş hayvan konaklayabilecek.

—Hayvan hareketlerinin yoğun olması ve batıya açılan ilk kapı olması nedeniyle şap, şarbon vb. bulaşıcı hastalığa yakalanmış hayvanların izole edileceği hastalıkların kontrol altına alınabileceği karantina bölümleri bulunuyor.

—Borsanın günlük ihtiyaçlarını gidermeye yönelik bin 200 metrekarelik alan üzerinde kurulan sosyal tesislerde lokanta, kafeterya, celep lokali, market, berber, müşteri hizmet binası, kesimhane hizmet binası, idare binası, veteriner kontrol binası, karantina üniteleri, günlük kesim yerleri ve tuvaletler bulunuyor.

— Canlı Hayvan Borsası'nın en önemli bölümlerinden biri Biyolojik Arıtma Tesisi'nin olmasıdır. 2 bin 500 metrekarelik alan üzerine kurulu olan Biyolojik Arıtma Tesisi dengeleme havuzu, flatasyon merkezi, blower, filtre pres binası, 2 adet çamur yoğunlaştırma ünitesi, son çökeltim havuzu, klorlama havuzu ve atık su havuzundan oluşmaktadır. Günlük atık su miktarı ortalama bin 100 metreküptür. Bu sular Biyolojik Arıtma Tesisi'nde temizlenip, son olarak da klorlandıktan sonra bırakılmaktadır.

—Biyolojik Arıtma Tesisi, Canlı Hayvan Borsası'nın çevredeki özel mezbahanelerdeki atık suların biyolojik arıtmasının yapabilecek kapasitesi de bulunuyor. Sadece mezbahanenin değil, diğer ünitelerin de atıklarını arıtmaya tabi tutulabilen Biyolojik Arıtma Tesisi, bu yönüyle de Türkiye'nin tek arıtma tesisi konumunda bulunuyor.

—Canlı Hayvan Borsası, modern bir hayvan piyasasında bulunması gereken tüm ünitelere sahip olup pazar günleri hariç haftanın her günü hizmet sunmaktadır.

BAŞKANLIK : 0.412. 255 09 19
SANTRAL : 0.412. 255 09 22 (Pbx)
FAX : 0.412. 255 08 93 - 94
VEB : www.ditib.org.
E-mail : diyarbakirtb@tobb.org.tr.

GENEL SEKRETERLİK : 0.412.255.09.09
CANLI HAYVAN ŞUBESİ : 0.412. 223 97 83
ADRES : Şanlıurfa Yolu 8.km.
DİYARBAKIR

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

— İlk etabı 2004 yılında yapılan tesisin ikinci etabının yapımına 2005'te başlandı, Tesisin faaliyete başlamasıyla birçok insana istihdam sağlanmış oldu

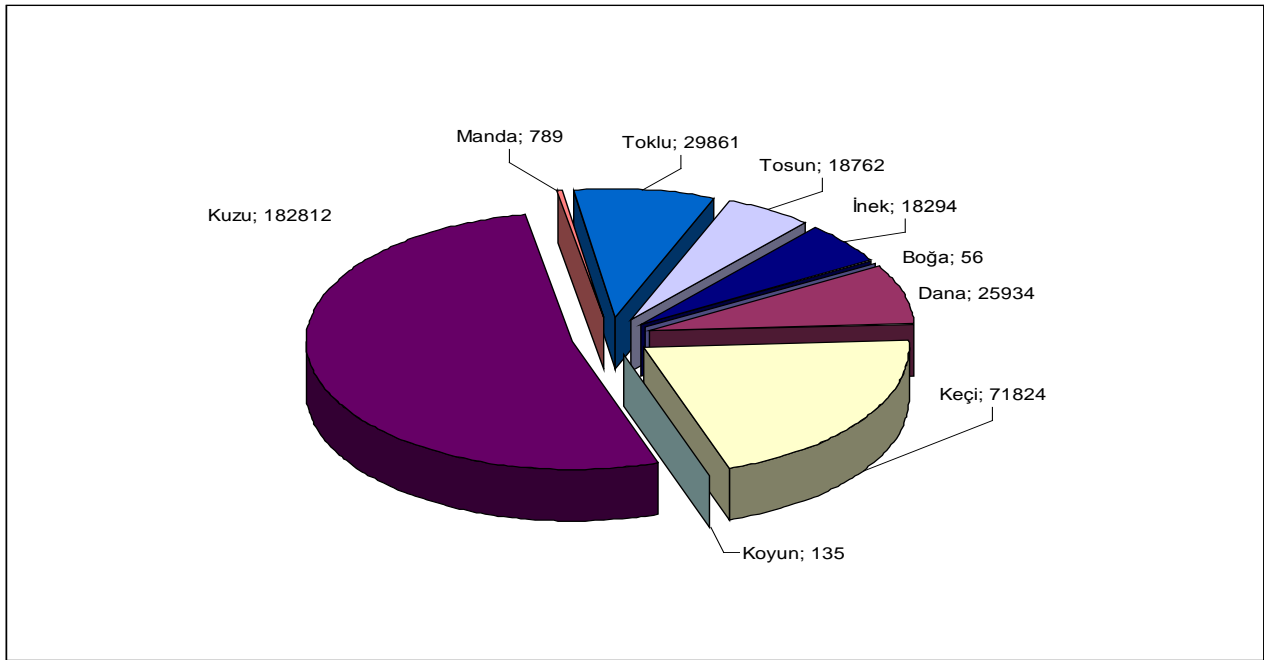
— Bölgemiz kasaplık, damızlık ve diğer amaçla hayvan hareketlerinin en yoğun olan yerlerden biridir. Bu hayvan hareketleri yeterli derecede denetime (sağlık, mali, kalite) tabi değildi.

— Canlı Hayvan Borsası'nın işlemesiyle hayvan hareketleri ve piyasasına belli bir disiplin getirecektir. Hayvan ve hayvan ürünlerinden bulaşan hastalıklar denetim altına alınmış olacak; şap, şarbon gibi hızla yayılma eğilimindeki hastalıklar elimine edilmesi ekonomiye olumlu yansıtacak. Borsada küpesiz hayvan işlem görmeyeceğinden tüm hayvanlar küplenerek, bu yolla hem sağlık, hem de mali denetimin yolu açılmış olacak. Böylece Türkiye'nin et ihtiyacının yüzde 4'ünü sağlayan bu bölgemiz, canlı et piyasasında tam güvene kavuşmuş olacak. Denetim, katile ve güvenle birlikte bölgede üretilen etin gıda sektörüne girişi kolaylaşacak, rekabet gücü artacak. Borsada hayvan yetiştiricilerine verilecek eğitimle canlı hayvan piyasasının kalitesinde iyileştirme yaşanacak.

— Gerekli altyapı koşulları yetersizliği nedeniyle daha önce ihracat belgelerini kaybeden yerel firmalara, Canlı Hayvan Borsası'nın getireceği hijyen, mali ve kalite denetimi sayesinde yeniden ihracat imkanının yolu açılmış olacak.

Canlı Hayvan Borsasının işletmesini üç yıllığına bedeli tahsil yoluyla Diyarbakir Ticaret Borsasına vermiş ve şuan da Canlı Hayvan Borsası 11 personelle hizmet vermektedir.

Canlı Hayvan Borsasında 2009 Yılında ..... Adet Büyükbaş ve ..... Adet Küçükbaş Olmak Üzere Toplam ..... Adet Hayvan Girişi Yapılmıştır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

SOSYAL FAALİYETLER:

a- Eğitim Yardımları ve Sosyal Yardımlar:

Her yıl olduğu gibi 2009 yılında da bütçemizin imkânları nispetinde, sosyal yardımlarla ilgili faaliyetlerimiz sürdürülmüştür.

- Birliğimizce 2009–2010 öğretim yılında ilköğretim ve lisede okuyan yoksul öğrencilere aynı olarak dağıtılmak üzere 2036 adet kırtasiye seti dağıtılmıştır.

- Birliğimizce tespit edilen ve ihtiyaç sahiplerine toplam 670 adet gıda yardım paketi dağıtılmıştır.

- İlimiz Kayapınar Kaymakamlığı İlçe Emniyet Müdürlüğünün talebi doğrultusunda alınan makam odası için Bürosan Büro Malz. Dek. Ödenen 5.499,98.-TL,

- Gap İşitme Engelliler Spor Kulübü Derneğinin vermiş oldukları yemeğe ait 10 adet yemek davetiyesi tutarı olan 300.-TL

- İbrahim ATEŞOĞLU'nun yazmış olduğu kitaba destek amaçlı Diyarbakir Spor tarihini anlatan kitap için kendisine ödenen 1.500.-TL

- Mehmet İçkale İlköğretim Okulunun Elazığ da yapılan Yıldızlar Hentbol 1.lig müsabakalarına katılan öğrencilere destek amaçlı il müdürlüğüne ödenen 1.500.-TL

- Barsamızca İl Kültür Turizm Müdürlüğü bünyesinde verilen “Geleneksel El sanatları “sertifika töreni için alınan dereceye girenlere verilmek üzere; Cumhuriyet Altını, Yarım Altın ve Çeyrek Altın alınmıştır.

- Dicle Üniversitesi Diş Hekimliğinin 08-12 Ekim 2008 tarihin de düzenlemiş olduğu “Uluslar Arası Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği Kongresi “için organizasyon gideri olarak 5000,00.-TL

- İlimiz Kültür ve Turizm Müdürlüğü bünyesinde gerçekleşen “Geleneksel El Sanatları Sertifika Töreni “için Abdurrahim An Ödoğlu Kuyumculuğuna ödenen 602,00.-TL

- Borsamızca ilimiz tarım İl Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Kadın Çiftçi Yarışması “için talep edilen destek için 3 adet çeyrek altın alınmasına,

T.C. DIYARBAKIR TİCARET BORSASI

- İlimiz SSPE Çocuk Hastalıkları ve Hasta yakınları ile Dayanışma Derneğine yapacakları semir için ödenen 500,00.-TL
- İlimiz Çevre ve Orman Müdürlüğünden alınan fidan bedeli olarak ödenen 2.900,-TL
- Borsamızca Devlet Tiyatrosunun talep ettiği yardım için kendilerine ödenen 500,00.-TL afiş bedeli,
- Borsamızca Organize Sanayi Bölgesine alınan ağaç bedeli olarak ödenen 5.074,00.-TL
- Borsamızca Emniyet Müdürlüğünün talebin doğrultusunda “Karayolları Trafik Haftası” etkinlikleri kapsamında ilköğretim okulu öğrencilerine dağıtılmak üzere yaptırılan beyne tişört bedeli olarak ödenen 4.131,00.-TL
- TOBB Başkanı M.Rıfat HİSARCIKLIOĞLU’nun dayısının vefatında İstanbul yapılan cenazede çelenk yerine Tük Eğitim Vakfına yapılan bağış bedeli olarak 50,00.-TL
- Borsamızca Güneydoğu Gazeteciler Cemiyetinin düzenlemiş oldukları ödül töreninde başarılı gazetecilere dağıtılan 10 adet imza kalemi için ödenen 410,64.-TL
- Borsamızca Diyarbakir Ticaret Borsası Topraktaş İlköğretim Okulu Müdürlüğünün talebi doğrultusunda alınan 3 adet ısıtıcı bedeli olarak 675,00.-TL
- Borsamızca Turgut Özal İlköğretim Okulu Müdürlüğünün talep ettiği 6 adet kapı bedeli yerine kendilerine ödenen 991,20.-TL
- Borsamızca İl Valiliği tarafından İlimizdeki Sivil Toplum Kuruluşlarının Kamu görevinin ifası kapsamında ilimizdeki sosyal ve toplumsal ihtiyacı karşılamak ve kamuya yara sağlamak amacıyla talep edilen yardım , Diyarbakir Hizmet Vakfı Başkanlığına yapılan 37,500,00.-TL tutarındaki yardım bedeli ,
- Yenişehir İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından talep edilen basımı yapılacak olan toplumu bilinçlendirmek için basımı yapılacak olan el broşlerininin 30.000 tane

c- Özendirici Faaliyetler:

— İlimiz simgesi haline gelen Diyarbakir karpuzunun eski büyüklüğüne yeniden kavuşmasını teşvik amacıyla her yıl düzenlenen “ Karpuz Yarışması” na bu yılda Borsamız maddi manevi desteklerini sürdürmüştür.

Borsamız ilimizde yapılan gerek sportif gerekse de kültürel alandaki birçok aktiviteye desteklerini sunmuştur.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Borsamızda 2007 yılın da Şube açan ve 2008 yılında çalışan personel sayısını artıran KOSGEB ve KGF (Kredi Garanti Fonu) Borsamız Hizmet Binası içerisinde bedelsiz tahsis edilen bürolarda hizmet sunmaktadırlar

a-Kredi Garanti Fonu:

- **Ortakları:** TOBB (Türkiye Odalar Borsalar Birliği), KOSGEG (Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı) ve TESK (Türkiye esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu) Bunun yanında MEKSA, (Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı)
- TOSYÖV (Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, Serbest Meslek Mensupları ve Yöneticiler Vakfı) ve Halk Bankası A.Ş. Ortaklığıyla kurulmuştur.
- **Amaç:** KGF,Küçük Ölçekli İşletmeler için sağladığı kefaletle işletmelere destek vermekte,yatırımlarının ve işletmelerinin finansmanında banka kredisi kullanımlarını mümkün hale getirmektedir.Özelikle yeni ve küçük işletmelerin banka kredisine ulaşması çok güçlü bir teminatı gerekli kılmaktadır. Öte yandan KOBİ'lerin uzun vadeli kredi kullanmalarında da bankaca talep edilen yüksek teminat önemli bir engel olarak ortaya çıkmaktadır.
- Bunun dışında KOBİ'lerin işlerini büyütürken mevcut kredi limitlerinin artırılmasında bankaca talep edilen ek teminatlar çoğu kez işletme ve banka arasında çözülmesi gereken bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.
- KGF, KOBİ'lere verdiği kefalet ve üstelendiği risk ile bu işletmelerin daha çok banka kredisi kullanabilmelerini sağlamakta, uzun vadeli ve uygun maliyetli kredilerden küçük işletmelerimizin de yararlanmasını mümkün hale getirmektedir. Bu sayede girişimcilik teşvik edilmekte KOBİ'ler lehine bir ek kredilendirme yaratılarak ekonomik büyüme ve kalkınmaya katkı sağlayacaktır.KGF kefaletlerinde genç ve kadın girişimciliğin geliştirilmesi temel amaçtır.Yenilikçi yatırımların gerçekleşmesi ileri teknoloji içeren küçük girişimler ihtiyacın desteklenmesi istihdam gerçeği sağlayacak yatırımlar ve bölgesel kalkınma amaçlı yatırımlar KGF kefaletlerinde öncelikli olarak değerlendirilen konulardır.Ayrıca KGF işletme ihtiyacına yönelik her türlü kredi ve kefalet verilmekte olup,kredi türü konusunda bir sınırlama bulunmamaktadır,Bu amaçla KGF;

- Yeni İş Kurmak
- Teni Teknoloji Kullanımı
- İhracatın Finansmanı
- Mevcut Tesisin Genişletilmesi
- Yeni İşyerleri Taşıma
- Teminat Mektubu
- Hammadde Temini
- Nakit Sıkıntısını Giderme
- Finansman Kiralamama KOBİ'lerin

Kullandığı Diğer Nakdi ve Gayri Nakdi Kredi

b-KOSGEB: Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlamak üzere Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin ve girişimlerin; Verimli ve etken yönetilen, Mevcut ve gelecekteki ihtiyaçları doğru ön gören, Kaliteli Ürünleri zamanında ve uygun maliyetle insana ve çevreye duyarlı olarak

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

üreten, Teknolojiyi özümseyen, geliştiren, yenilikçi, yaratıcı düşünceleri rekabetçi ürün ve hizmetlere dönüştüren, Uluslar arası pazarda rekabet eden düzeye yükselmesi için güçlü iş birlikçileriyle destek ve hizmetler sunmak için kurulmuştur.

Amaç: Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi İşletmelerinin payına ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek ve sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun bir şekilde gerçekleştirmesi amacıyla kurulmuştur.

2) Eğitim Projeleri:

—Dicle Üniversitesi öncülüğünde Borsamız ile Ticaret ve Sanayi Odası, Diyarbakir KOSGEB ve GİDEM il temsilcileri işbirliğiyle Haziran 2003 yılından beri yürütülen Dicle Üniversitesi Girişimcilik Merkezi Projesi (DÜGÜMER) başarılı bir şekilde devam etmektedir.

—Borsamız Sanayi ve Ticaret Bakanlığına Bağlı olarak yürüttüğü Organize Sanayi Bölgesi Projesini Ticaret ve Sanayi Odası, Esnaf ve Sanatkarlar Odası ortaklıklarıyla başarılan devam etmektedir.

BAŞLICA GİDEM:

GİDEM Ltd. Şti. (Girişimci Destekleme Merkezi Danışmanlık Eğitim Organizasyon ve Fuarçılık Limited Şirketi) 7 Mayıs 2007 tarihinde DTB (Diyarbakir Ticaret Borsası) DTSO (Diyarbakir Ticaret ve Sanayi Odası), ve TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) ve ortaklığıyla kurulmuştur.

Şirketin ortaklık yapısı aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

DTSO	%40
DTB	%35
TOBB	%25

Şirketin Kuruluş Amacı

1997-2007 yılları arasında GAP bölgesinde yürütülen GİDEM Projesi kapsamında bölge KOBİ'lerine ve Bölgesel Kalkınmaya yönelik hizmetlerin, GİDEM Projesinin sona ereceği 03 Aralık 2007 tarihinden sonrasında sürdürülebilirliğini sağlamaktır. Bu amaçla şirket kar amacı gütmeyen bir şirket olarak kurulmuş olup tüm GAP Bölgesi'ne hizmet sağlayacaktır.

Şirketin Amacı

Şirketin nihai amacı, ekonomik kalkınmaya yönelik olarak Diyarbakir ve diğer GAP Bölgesindeki KOBİ'lerin gelişimine ve rekabet edebilirlik düzeylerinin artırılmasına destek olmak; GAP Bölgesinin kalkınmasında rol alarak yerel paydaşlarla sosyo-ekonomik kalkınma amaçlı projeler

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

üretim uygulamaktır. Bu amaçla Bölgede Diyarbakir Ticaret ve Sanayi Odası ile Diyarbakir Ticaret Borsası'nın öncü bir rol üstlenecek şekilde yapılanmasına destek olmak. Bu şekilde bölgede, bölgesel bir kalkınma için ortak faaliyetler organize etmek ve hareket etmeyi sağlamaktır.

GİDEM Ltd. Şti'nin Sunacağı Hizmetler

A. Danışmanlık Hizmetleri
1. Strateji Geliştirme ve Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri
1.1 Stratejik iş planlaması danışmanlığı
1.2 Yönetim ve organizasyon yapılandırma danışmanlığı
1.3 Süreç yönetimi ve sürekli iyileştirme danışmanlığı
1.4 ISO 9001:2000 Kalite Yönetim Sistemleri danışmanlığı
2. Finansal Yönetim Danışmanlığı Hizmetleri
2.1 Finansal yönetim danışmanlığı
3. İnsan Kaynakları Danışmanlığı Hizmetleri
4. Üretim Yönetimi
4.1 Üretim planlama ve gerçekleştirmelerin izlenmesi danışmanlığı
4.2 Girdi, malzeme, makine-ekipman araştırması ve seçimi
4.3 Kalite kontrol, proses kontrol, malzeme yönetimi, yerleşim planı hazırlama, bakım ve onarım faaliyetlerinin etkinliği
5. Pazarlama ve Satış Danışmanlığı Hizmetleri
5.1 Pazar araştırması, pazarlama aktivite planı, satış planlaması
5.2 Satış ekibi oluşturma ve izleme danışmanlığı
5.3 Fiyatlandırma ve karlılık izleme
7. Dış Ticaret / Uluslararasılaşma Danışmanlığı
7.1 Dış ticarete hazırlık, mevzuat ve yurtdışı Pazar araştırması danışmanlığı
7.2 Dış ticaret aracılığı
7.3 Yurt dışı iş gezileri ve fuar organizasyonları
8. Diğer
8.1 Ürün/ hizmet ruhsatları alma danışmanlığı
8.2 KOBİ destekleri yönlendirme danışmanlığı

T.C.
DİYARBAKIR
TİCARET BORSASI

B. Eğitim Hizmetleri
1. Kişisel gelişim eğitimleri
2. Strateji geliştirme ve yönetim eğitimleri
3. Pazarlama eğitimleri
4. Satış eğitimleri
5. Dış ticaret eğitimleri
6. Finans eğitimleri
7. Üretim yönetimi / üretim sistemi geliştirme eğitimleri
8. Kalite yönetim sistemleri eğitimleri
9. Uluslararası fonlar için proje hazırlama
10. İş planı / fizibilite eğitimleri

C. Girişimciliği Destekleme Hizmetleri
1. İŞGEM gibi inkubatör kurmak ve işletmek
2. IPA Kapsamında Destekleyici Hizmetler

D. Diğer Verilebilecek Hizmetler
1. Bölgesel kalkınma stratejileri ve metodları geliştirme
2. Mikro finansman projeleri
3. Yatırımcı yönlendirme hizmetleri
4. Teşvik dosyası hazırlama
5. EU / WB / UNDP Proje uygulayıcılığı
6. WB/EU Projelerinde STE hizmetleri
7. Odalara ve STO'lara lojistik destek
8. Toplantı organizasyonu

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

SONUÇ

Az gelişmiş Bölgelerde KOBİ'lere danışmanlık hizmetlerinden para kazanmak zordur. Bu nedenle GİDEM Ltd. Şti'nin vereceği hizmetlere KOBİ'lerin yanısıra çeşitli ulusal ve uluslararası projelerde roller almak da eklenmiştir.

Ancak yaklaşık 10 yıldır Bölgede ücretsiz hizmet veren GİDEM projesinin devamı olan GİDEM Ltd. Şti'nin, bugüne kadar ücretsiz hizmet alan hedef kitlenin GİDEM Ltd. Şti. Hizmetlerine bir anda yüksek bedeller ödemesi düşünülemez. Bu nedenle GİDEM Ltd. Şti'nin vereceği hizmetlerin bedeli ilk yıl için oldukça düşük tutulmuştur. Bunun sonucu olarak şirketin gelir-gider dengesi hizmet faaliyetleri kapsamında ilk yıl için elde edebileceği gelir kadar açık vereceği aşikârdır.

Genel Fonlar ve Gelirler göz önüne alındığı zaman GİDEM Ltd. Şti'nin 2008 yılı için 500.000 YTL bir gelir elde etmesi beklenmektedir. Bunlar AB fonlarından IPA; 7. Çerçeve ve Aktif İşgücü Programları Projesi olarak söylenebilir. Bahsi geçen rakam fonların yürütülmesi sonucunda Şirkete kalabilecek rakamı ifade etmektedir.

GİDEM Ltd. Şti. 2008 yılı içerisinde yaklaşık 50.000 YTL gelir elde etmiştir. Bu gelir hiçbir aleni faaliyet yapılmaksızın sadece danışmanlık hizmetleri ile elde edilmiştir.

T.C. DIYARBAKIR TİCARET BORSASI

DIYARBAKIR TARIMA DAYALI İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ (BESİ VE SÜT)

Projenin Ortakları:

DTB	%60
DTSO	%20
DESOB	%20

ORGANİZE HAYVANCILIK BÖLGESİ KURULMASI ÇALIŞMALARI BİLGİ NOTU

Diyarbakır'da Organize Hayvancılık Bölgesi Kurulmasına ilişkin çalışmalar, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı arasında düzenlenen 02.11.2005 tarihli PROTOKOL kapsamında başlatılmıştır.

AMAÇ: Tarımsal üretim yapan işletmelerin belli bir disiplin içerisinde bir araya toplanması, tek elden sevk ve idare edilmesine imkan sağlayan bir sistem oluşturulması, girdi temini ve pazarlama konusunun kolaylaştırılması ve teknik hizmetlerin zamanında sağlanması amaçlanmaktadır.

KURULACAK ALAN: Diyarbakır Merkez İlçe Övündüler Köyünde yaklaşık 187 hektar alanda Organize Hayvancılık Bölgesi kurulacaktır.

KURULACAK TESİSLER: 1.070 Dekar alanda kapasiteleri 50 – 250 baş arasında değişen 82 adet besi işletmesi(52 adet 50 başlık, 21 adet 100 başlık, 9 adet 250 başlık) ile 21 adet süt işletmesi(14 adet 50 başlık, 4 adet 100 başlık, 3 adet 200 başlık) kurulacaktır. Geriye kalan yaklaşık 700 dekarlık alan ise; yem üretim tesisleri, süt ve süt ürünleri tesisleri, idari ve sosyal tesisler, sağlık tesisi, karantina alanı, yeşil alan ve benzer tesisler için ayrılmıştır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

İSTİHDAM: Proje kapsamında yaklaşık 460 kişiye istihdam alanı oluşturulacaktır.

DİĞER HUSUSLAR: Ticaret Borsası Başkanlığı, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı, Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanlığından oluşan müteşebbis heyet kurulmuştur. Müteşebbis heyetin kurulmasıyla birlikte Organize Hayvancılık Bölge Müdürlüğü ve oluşturulmuş ve bölge müdürü atanmış olup 2 personelle yürütülmektedir.

1-ŞİMDİYE KADAR FİLEN YAPILAN ÇALIŞMALAR NELERDİR?

- Proje ihalesi yapıldı
- Zemin araştırma raporu hazırlandı ve T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığında onaylandı
- Avan projeler T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığında onaylandı
- Alt yapı uygulama projeleri tamamlanarak T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca onaylandı.
- Parselasyon projesi hazırlandı ve T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığında onaylandı.
- İçme suyu temini için gerekli arama izinleri projeleri hazırlanarak DSİ den alındı.
- Keşifler hazırlandı bakanlıkça onaylandı.
- Alt yapı işlerine (Yol, Yol drenajı, Atıksu, İçme Suyu, Yağmursuyu) ait yapım ihalesi 02.12.2008 tarihinde yapıldı.

2-BULUNDUĞU AŞAMA NEDİR ?

- 31.Ocak.2009 tarihinde temel atma töreni yapılmıştır.
- Alt yapı işlerine ait keşifler onaylanmış olup sadece Elektrik projelerine ait ihale 2009 yılında yapıldığından fiyat güncellemesi yapılmıştır.

3- DAHA NELER YAPILMASI GEREKİYOR ?

- Girişimcilere ait başvurular başlatılacaktır.
- Üst yapı modül projeleri revize edilerek, projeleri hazırlanıp yapım aşamasına gelinecektir.
- Enerji nakil hattı kamulaştırma haritaları hazırlanıp, kamulaştırma işlemleri yapılacaktır.
- 2009 yılı içinde Enerji nakil hattı ve Elektrik şebekesi için yapım ihalesi yapılmıştır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

- ÇED raporu hazırlanarak sanayi bölgesine ayrılmış alanların değerlendirilmesinin yolu açılacak.
- Arıtma tesisinin projelendirilmesine başlanacak.
- OSB alanında hayvan atıklarının Biogaz tesisinde değerlendirilmesi ile ilgili fizibilite çalışmaları başlatılacak.

SODES

DİYARBAKIR VALİLİĞİ BÜNYESİNDE BORSAMIZCA GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJELER

BAŞLICA SODES:

2008–2012 yılları arasında bölgesel kalkınma projelerinin tamamlanması amacıyla GAP Eylem Planı hazırlanmıştır. SODES de GAP kapsamındaki illerde sosyal kalkınmanın gerçekleştirilmesi ve sosyal refahın artırılmasına yönelik olarak GAP Eylem Planı kapsamında hazırlanan bir programdır. Program Diyarbakır, Mardin, Batman, Şanlıurfa, Şırnak, Adıyaman, Siirt, Kilis ve Gaziantep illerinde belli öncelikler kapsamında istihdam, sosyal içerme, kültür, sanat ve spor alanında hazırlanan projeler için ödenek tahsisinden, denetiminden ve ortaya konan hedefin gerçekleşmesini sağlamaktan ibarettir. SODES Projeleri faaliyetleri il valiliklerinin koordinasyonunda yürütülmekte olup, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından finanse edilmektedir. Sosyal Destek Programı (SODES) projelerini GAP kapsamındaki illerde; Valilikler, Belediyeler, Mahalli İdare Birlikleri, Kamu Kuruluşları, Meslek Örgütleri, Sivil Toplum Kuruluşları, Üniversiteler hazırlayabilmektedirler. Hazırlanan bu projeler;

1- Sosyal İçerme; ilgili ilde yoksulluğun azaltılması, sosyal yardım alan kesimin kendi geçimini temin edecek duruma getirilmesine destek olunması, yaşlı, özürlü, kadın ve çocuklar gibi toplumun öncelikli kesimlerinin yaşam standartlarının yükseltilmesi ve bunlara götürülen hizmetlerin kalitesinin artırılması amacıyla yönelik projeler,

2- İstihdam; ilgili ilde istihdam edilebilirliğin artırılması, ildeki ve bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli işgücünün geliştirilmesi, mesleki bilgi ve birikimin geliştirilmesi, toplumun dezavantajlı kesimlerinin istihdama erişiminin kolaylaştırılması ve kendi işini kurabileceklere destek olunmasına yönelik projeler,

3- Kültür, Sanat ve Spor;

Toplumun ihtiyaç duyduğu kültürel, sanatsal ve sportif faaliyetlerin geliştirilmesi ve özellikle çocukların ve gençlerin bu tür faaliyetlerden yararlandırılmasına yönelik projeler konularında olacaktır.

2008 yılında SODES kapsamındaki illerde toplam 42 milyon TL tutarındaki 398 proje finanse edilmiştir. Bu kapsamda Diyarbakır'da 7.094,750 TL tutarında 53 proje yürütülmüştür. 2009 yılı ilan edilen SODES projelerinde ise Diyarbakır'da onaylanan proje sayısı 72 olup toplam bütçedeki payı 12.453,400 TL'ye çıkmıştır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Ticaret Borsası olarak SODES kapsamında iki tane proje hazırladık. Bunlardan biri Bilgisayarlı Ön Muhasebe Projesi olup 2008 yılı SODES kapsamında uygulandı ve faaliyetleri tamamlandı. Bir diğeri ise Çocuk Bakıcılığı Eğitimi projesi olup 2009 yılı SODES kapsamında uygulanmaktadır ve proje faaliyetleri halen devam etmektedir.

A-Bilgisayarlı Ön Muhasebe Projesi:

Bu proje 2008 yılı SODES kapsamında yürütülmüştür.2009 Ocak –Haziran ayları arasında 5 ay süreyle Ticaret Meslek Lisesi ve Diyarbakir Ticaret Borsasıyla ortak olarak uygulanan bu Projede 120 öğrenciye Bilgisayarlı Ön Muhasebe eğitimi verildi. Toplam bütçesi 30.750 TL'dir. Projenin genel amacı en az lise mezunu kentte yaşayan genç işsizleri nitelikli hale getirerek istihdam edilebilirliklerini arttırmak ve Diyarbakir'in işsizlik sorununun çözümüne katkıda bulunma amaçlı yapılmıştır. Bu kapsamda Ticaret Meslek Lisesi'nde konu ile ilgili 4 ay süreli eğitim verilmiştir. Bu Eğitim sonunda kursiyerler Bilgisayarlı Ön Muhasebe Eğitimi aldıklarına dair sertifika da almışlardır.

Bilgisayarlı Ön Muhasebe Projesi:

Başvuru Sahibi:	Diyarbakir Ticaret Borsası
Proje Başlığı:	Bilgisayarlı Ön Muhasebe Eğitimi
Projenin türü:	İstihdam
Projenin Süresi:	5 ay
Projenin Gerekçesi	Bölgede kalifiye bilgisayarlı Muhasebe Eleman eksikliği
Projenin Amaçları:	Genel Amaç: Projemizin genel amacı en az Lise mezunu kentte yaşayan genç işsizleri nitelikli hale getirerek istihdam edilebilirliklerini arttırmak ve Diyarbakir'in işsizlik sorununun çözümüne katkıda bulunmaktır Özel Amaç: <ul style="list-style-type: none"> • Göç ile birlikte kent Merkezinde yoğunlaşan genç işsizlere iş imkânı yaratmak • Yeni Muhasebe Tekniklerinin yaygınlaşmasını sağlamak
Ortaklar ve Yasal Statüleri:	Milli Eğitim Müdürlüğü
Hedef gruplar:	<ul style="list-style-type: none"> • 120 adet en az lise mezunu genç işsizler projemizin ana hedef grubudur • Genç işsizlerin aileleri projemizin dolaylı faydalanıcısı olacaktır.
Beklenen Sonuçlar:	Bilgisayarlı Muhasebeci olarak yetiştirilecek 120 adet genç işsiz % 70'i işe yerleştirilmeye çalışılacak

T.C.
DIYARBAKIR
TİCARET BORSASI

Faaliyetler:	<ul style="list-style-type: none"> • Proje yürütücü ekibin oluşturulması • Ortaklarla protokol yapılması • Eğitim materyallerinin temini • Kursiyerlerin Seçimi • Bilgisayarlı Muhasebe eğitimi verilmesi. • 120 kursiyer katılacaktır • Eğitimler toplam 3 ay sürecektir • Eğitimi tamamlayan kursiyerler için sertifika töreni • İşe Yerleştirme																																																																						
Projenin Uygulanacağı Yer:	Diyarbakır																																																																						
Bütçe:	<table border="1"><thead><tr><th>Giderler</th><th>Birim</th><th>Birim Sayısı</th><th>B.Maliyet (YTL)</th><th>Toplam Maliyet (YTL)</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. İnsan Kaynakları</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>1.1.Eğitmenler - 2 adet</td><td>Günlük</td><td>320 saatx2 Adet</td><td>10</td><td>6400</td></tr><tr><td>2. Ulaşım</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.1 Kursiyerler için Servis Aracı</td><td>Aylık</td><td>80x2</td><td>80</td><td>12800</td></tr><tr><td>3.Ekipman ve Malzeme</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3.1 Bilgisayar</td><td>Adet</td><td>1</td><td>2500</td><td>2500</td></tr><tr><td>3.2 Yazıcı</td><td>Adet</td><td>1</td><td>200</td><td>200</td></tr><tr><td>3.3 Ders Notu,Kırtasiye</td><td>Adet</td><td>120</td><td>30</td><td>3600</td></tr><tr><td>3.4 Sertifikalandırma</td><td></td><td></td><td>1000</td><td>1000</td></tr><tr><td>4.Tanıtım</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>4.1.Broşür, Afiş, Tanıtım</td><td></td><td></td><td></td><td>1800</td></tr><tr><td>4.2.Beklenmeyen Giderler</td><td></td><td></td><td></td><td>2450</td></tr><tr><td>5.Toplam</td><td></td><td></td><td></td><td>30750</td></tr></tbody></table>	Giderler	Birim	Birim Sayısı	B.Maliyet (YTL)	Toplam Maliyet (YTL)	1. İnsan Kaynakları					1.1.Eğitmenler - 2 adet	Günlük	320 saatx2 Adet	10	6400	2. Ulaşım					2.1 Kursiyerler için Servis Aracı	Aylık	80x2	80	12800	3.Ekipman ve Malzeme					3.1 Bilgisayar	Adet	1	2500	2500	3.2 Yazıcı	Adet	1	200	200	3.3 Ders Notu,Kırtasiye	Adet	120	30	3600	3.4 Sertifikalandırma			1000	1000	4.Tanıtım					4.1.Broşür, Afiş, Tanıtım				1800	4.2.Beklenmeyen Giderler				2450	5.Toplam				30750
Giderler	Birim	Birim Sayısı	B.Maliyet (YTL)	Toplam Maliyet (YTL)																																																																			
1. İnsan Kaynakları																																																																							
1.1.Eğitmenler - 2 adet	Günlük	320 saatx2 Adet	10	6400																																																																			
2. Ulaşım																																																																							
2.1 Kursiyerler için Servis Aracı	Aylık	80x2	80	12800																																																																			
3.Ekipman ve Malzeme																																																																							
3.1 Bilgisayar	Adet	1	2500	2500																																																																			
3.2 Yazıcı	Adet	1	200	200																																																																			
3.3 Ders Notu,Kırtasiye	Adet	120	30	3600																																																																			
3.4 Sertifikalandırma			1000	1000																																																																			
4.Tanıtım																																																																							
4.1.Broşür, Afiş, Tanıtım				1800																																																																			
4.2.Beklenmeyen Giderler				2450																																																																			
5.Toplam				30750																																																																			
Uygulama Takvimi	<table border="1"><thead><tr><th>Faaliyet Adı</th><th>1. Ay</th><th>2. Ay</th><th>3. Ay</th><th>4. Ay</th><th>5. Ay</th><th>Uygulayıcı Kurum</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. Proje yürütücü ekibin oluşturulması</td><td>■</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>DTB</td></tr><tr><td>2. Ortaklarla protokol yapılması</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>DTB-MB</td></tr><tr><td>3. Eğitim materyallerinin temini</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>DTB</td></tr><tr><td>4. Kursiyerlerin Seçimi</td><td></td><td>■</td><td>■</td><td>■</td><td>■</td><td>DTB-MB</td></tr><tr><td>5. eğitimlerinin verilmesi</td><td></td><td>■</td><td>■</td><td>■</td><td>■</td><td>DTB-MB</td></tr><tr><td>7. Eğitimi kursiyerler için sertifika töreni</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>■</td><td>DTB-MB</td></tr><tr><td>8. İşe Yerleştirme Çalışmaları</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>■</td><td>DTB</td></tr></tbody></table>	Faaliyet Adı	1. Ay	2. Ay	3. Ay	4. Ay	5. Ay	Uygulayıcı Kurum	1. Proje yürütücü ekibin oluşturulması	■					DTB	2. Ortaklarla protokol yapılması						DTB-MB	3. Eğitim materyallerinin temini						DTB	4. Kursiyerlerin Seçimi		■	■	■	■	DTB-MB	5. eğitimlerinin verilmesi		■	■	■	■	DTB-MB	7. Eğitimi kursiyerler için sertifika töreni					■	DTB-MB	8. İşe Yerleştirme Çalışmaları					■	DTB														
Faaliyet Adı	1. Ay	2. Ay	3. Ay	4. Ay	5. Ay	Uygulayıcı Kurum																																																																	
1. Proje yürütücü ekibin oluşturulması	■					DTB																																																																	
2. Ortaklarla protokol yapılması						DTB-MB																																																																	
3. Eğitim materyallerinin temini						DTB																																																																	
4. Kursiyerlerin Seçimi		■	■	■	■	DTB-MB																																																																	
5. eğitimlerinin verilmesi		■	■	■	■	DTB-MB																																																																	
7. Eğitimi kursiyerler için sertifika töreni					■	DTB-MB																																																																	
8. İşe Yerleştirme Çalışmaları					■	DTB																																																																	

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

B-Çocuk Bakıcılığı Eğitimi Projesi :

Proje 2009 SODES (Sosyal Destek Programı) kapsamında genç kız ve bayanlara yönelik olarak hazırlandı. Projenin temel amacı, sağlıklı nesiller yetiştirilmesine katkıda bulunarak bayanların ve genç kızların sosyal yaşamını geliştirmeye yönelik faaliyetlerde yer almasını sağlamaktır. Bir nebze de olsa kadın yoksulluğunun önlenmesine katkıda bulunarak, kadının psikolojik ve sosyal yönde desteklenmesini sağlamak amaçlı 15-35 yaş aralığında bulunan 35 genç kız ve bayana 0-6 yaş grubu çocuklara yönelik çocuk bakıcılığı konusunda 5 ay süreli eğitimler verilecektir. Bu sayede gelecek nesillerin eğitim almış kişiler tarafından sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesini sağlamayı hedeflemektedir. Verilen eğitimler sonucunda onların sosyal alanda yer edinmelerini sağlayarak, ileriki dönemlerde iş ararken almış oldukları eğitim sayesinde avantajlı duruma gelmelerini sağlama proje hedefleri arasında yer almaktadır. Bu proje Diyarbakir Ticaret Borsası bünyesinde faaliyetlerini yürüten Kadın Girişimciler Kurulu ve Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü ile ortaklaşa olarak yürütülmektedir. Toplam bütçesi 40.000 TL'dir. Eğitim süresi toplam 240 saat olup hafta içi dört gün (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe) 13.00-17.00 saatleri arasında verilmektedir. Eğitim sonunda kursiyerler Çocuk Bakıcılığı Eğitimi aldıklarına dair sertifika ile belgelendirileceklerdir. Ayrıca Eğitimler süresince kursiyerlere Aylık 190 TL ücretlendirmede de bulunmaktadır. Proje faaliyetleri devam etmekte olup Mart 2010 tarihinde tamamlanacaktır

Süre ve Faaliyet Planı

Faaliyet	Ay 1	2	3	4	5	Uygulama Sorumlusu
Proje Ekibinin Oluşturulması						DTB
Kursiyerlerin Seçimi						DTB
Eğitim Çalışmasına Başlanması						DTB.-İL KAGİK
Eğitim Materyallerinin Temini						DTB
Sertifika Töreni						DTB.-İL KAGİK

DİĞER FALİYETLER:

Borsamız bütün Milli Bayramlara kendine yakışır bir şekilde katılmış, Borsamız binası Bayraklarla donatılmış Çelenk Koyma ve Kutlama Törenlerine iştirak edilmiştir.

Borsa faaliyetlerinin daha geniş bir şekilde alması ve gelirlerinin artması yanında kuruluş amacına uygun olarak Borsamız, ilimiz ve kamu yararına olan girişim ve teşebbüslerde bulunmuş,

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

hizmet aksamasını önlemek için personelin göreve devamı, iş disiplinin sağlanması ve verimli çalışma düzeninin teessüsü için azami gayret gösterilmiştir.

Hizmet binamızın ve bahçesinin daima tertipli, düzenli ve bakımlı tutulmasına özen gösterilmiş, bina, tesisat, ve motorlu araçlarımızın her türlü temizlik bakım ve onarım işleriyle devamlı şekilde ilgilenilmiştir.

Borsamızın bağlı bulunduğu Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine göre Personelimizin özlük hakları korunmuş, maddi yönden sıkıntı çekmemeleri için her türlü tedbir ve kararlar alınmıştır.

Borsamız dışında satılmasına müsaade olunan ve kotasyonumuza tabi maddelerin alım-satımlarına ait tescil işlemlerinin borsamızca yapılması için piyasaya devamlı kontrol altında tutulmuş, özellikle ilimiz dışından gelen şirket ve şahısların borsaya tabi maddeler üzerindeki alım-satımların tescili sağlanmış ve borsamız yasal alacakların tahsili için gerekli her türlü çalışma yapılmıştır.

İş münasebetiyle borsamızla ilgisi olan tüm kuruluşlarla ilişkilerimiz geliştirilmiş ve samimi bir hava içerisinde girilmiştir.

TOPLANTI, SEMİNER, PANEL VE SEMPOZYUMLAR

Borsamızda yapılan Toplantı, Seminer ve Sempozyumlar

- Borsamız hizmet binasında 25 kişilik ihale salonu, 200 kişilik konferans salonu ve 45 kişilik meclis toplantı salonu bulunmaktadır.

Borsamız Konferans Salonunda;

-Tek Dil Tercüme Yapabilecek Şekilde Simültane Sistemi -Ses Kayıt ve Teyp
-Mikser -2 Tane Telsiz -6 Adet Sabit Mikrofon -200 Kişilik Oturma Kapasitesi
-5 Kişilik Divan -Konuşma Kürsüsü -DVD Video Oynatıcısı -CD Çalar -VHS Video
-Anfi -4 Kolon Hoparlör

Teknik Özelliklere sahip olup 2008 yılı içinde çeşitli toplantı panel, sempozyum vb. etkinliklere kullanılmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlara tahsis edilmiştir.

Borsa, üyelerine yönelik eğitim seminerleri ve toplantılar düzenlemiş, ilimiz ve bölgemiz tarım ve hayvancılığının kalkınmasına öncülük ederek bu kesimlerin sorunlarını her platformda gündeme getirmiş, çözümü için yetkili kurum ve kuruluşlara raporlar sunarak ilgililerin katılımlarıyla birçok toplantı düzenlenmiştir.

Borsamız toplantı salonunda üyelerimizle yapılan toplantıların dışında ilimizde bulunan kamu kuruluşları ile sivil toplum örgütleri ve diğer mesleki kuruluşlarının seminer, panel vb. birçok

BAŞKANLIK : 0.412. 255 09 19
SANTRAL : 0.412. 255 09 22 (Pbx)
FAX : 0.412. 255 08 93 - 94
VEB : www.ditib.org.
E-mail : diyarbakirtb@tobb.org.tr

GENEL SEKRETERLİK : 0.412.255.09.09
CANLI HAVVAN ŞUBESİ : 0.412. 223 97 83
ADRES : Şanlıurfa Yolu 8.km.
DİYARBAKIR

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

toplantısı düzenlenmiştir. Borsamız da söz konusu bu toplantılara katılarak, maddi ve manevi olarak desteklenmiştir.

Borsamız Konferans Salonunda 2009 Yıllı İçinde Yapılan Toplantı Seminer ve Sempozyumlar;

- 04.01.2009 tarihinde Çetin Gıda İnş.Ltd.Şti'nin "Gıda Sektörü" ile ilgili yapacakları toplantıları.
- 04.01.2009 tarihinde S.S.Elvan Kent Sitesi Konut Yapı Koop.Olağan Genel Kurul toplantısı.
- 27.01.2009 tarihinde gerçekleştirdiği Tarım Kredi Kooperatifi Malatya Bölge Müdürlüğünün yapmış olduğu konferans
- 22.01.2009 tarihinde gerçekleşen Timac-Agro Avrasya Bayisinin yapmış olduğu "Çiftçi Bilgilendirme Toplantısı"
- 13.02.2009 tarihinde Vet Group'un düzenlemiş olduğu "ECESORB Tarım Ürünlerinin Bölge Çifcilerinin Bilgilendirme "toplantısı.
- 16.02.2009 tarihinde İktisadi ve İdari Bilimler Fak.Yrd.Doc.Bahar BURTAN DOĞAN'nın yapmış olduğu Bilgilerimizi Halkla Paylaşalım " konulu projenin bilgilendirme toplantısı
- 16.03.2009 tarihinde gerçekleşen Ülker Bölge Bayiinin yapacağı "Ürün tanıtım Toplantısı "
- 26.02.2009 tarihinde gerçekleşen Diyarbakir Valiliği Özel Kalem Müdürlüğü tarafından gerçekleşen " Türkiye'nin Stratejik Vizyonu 2023 " konulu toplantısı
- 18.02.2009 tarihinde Bayer İlaç firması tarafından gerçekleşen bilgilendirme toplantısı
- 14.02.2009 tarihinde gerçekleşen İşletmelerin

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

- 18.01.2008 Tarihinde Diyarbakir Müsiad Diyarbakir Şubesinin 10.Olağan Toplantısı,
- 28.01.2008 Tarihinde Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Diyarbakir İş Kurumu Müdürlüğünün Düzenlediği ” Ab Projesi Hibe Planı “ Çerçevesinde Yapılan Tanıtım Toplantısı
- 07.02.2008 Tarihinde Diyarbakir Valiliği İl Planlama Ve Koordinasyon Müdürlüğü'nün Düzenlediği “Başbakanlık İdaresi Geliştirme Başkanlığının 28.01.2008 Tarih Ve 69 Sayılı Kamu Hizmetlerinde Yetki Devri “Konulu Valinin Öncülüğünde Yapılan Bilgilendirme Toplantısı,
- 06.02.2008 Tarihinde Sırrı SÜZER'e “ Fipermax Tek Balya Sistemi ” Konulu Bilgilendirme Toplantısı.
- 21.02.2008 Tarihinde Diyarbakir Valiliği İl Planlama Ve Koordinasyon Müdürlüğü Bünyesinde “Proje Koordinasyon Birimi” Bilgilendirme Toplantısı
- 12.03.2008 Tarihinde Diyarbakir Ticaret Ve Sanayi Odasının Düzenlediği ”Tobb Odalar Müdürü Gökhan Özdemir'in NACE Sistemi”yle İlgili Bölge Oda Ve Borsalar Yönelik Yaptığı Bilgilendirme Toplantısı,
- 02.04.2008 Tarihinde Sarıyer Kaymakamlığı Darüşafaka Eğitim Kurumları Bünyesinde “ Darüşafaka Sınav Sistemindeki Değişiklik Ve Okul Hakkında Bilgilendirme “Amaçlı Düzenlenen Tanıtım Toplantısı,
- 04.04.2008 tarihinde Ticaret ve sanayi Odasının düzenlediği “Eğitim Konferansı”
- 22.03.2008 Tıbbi İlaç Temsilcilikleri Dayanışma Derneğinin Sohbet amaçlı düzenlenen toplantısı
- 07.04.2008 tarihinde Diyarbakir Yunus Emre Lisesinin Düzenlediği Öğrencilere Yönelik “Prof.Dr.Hikmet UÇ'un Yapmış Olduğu “Okuma “Konulu Konferans ,
- 26-27.04.2008 Tarihinde Türkiye Ekonomik Ve Sosyal Etütler Vakfı'nın Düzenlediği “Kürt Konferansı
- 10.05.2008 Tarihinde SS Gap 21 Tarımsal Kalkınma Yapı Kooperatifinin Düzenlediği Genel Kurul Toplantısı
- 27.08.2008 Tarihinde Denizbank A.Ş.Düzenlediği “Çiftçi Bilgilendirme” Toplantısı,
- 14.06.2008 Tarihinde Ak Parti İl Başkanlığının Düzenlediği “Genel Başkan Yrd.Egemen BAĞIŞ'ın Yapacağı Dış İlişkiler Sunum,
- 05.06.2008 Tarihinde Ticaret ve Sanayi Odasının Düzenlediği “Para Politikası” Konulu Konferans

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

-21.06.2008 Tarihinde Doğu Gün. San. Ve İş Adamları Derneğinin Düzenlediği "3.Olağan Toplantıları"

-19-20-21.09.2008 Tarihinde TMMOB İnş.Müh.Odasının Düzenlediği "Bilirkişilik Kurs" Konulu Seminer

-11.10.2008 Tarihinde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü nünün Düzenlediği "Eğitim Ve Bilgilendirme Toplantısı"

-22.11.2008 Tarihinde Perder Güneydoğu Yönetim Kurulu Başkanlığı Bünyesinde Güneydoğu Gıda Ve İhtiyaç Maddeleri Perakendeciler Derneğinin Düzenlediği "Paramız Nereye Gidiyo" Konulu Sunum

-19.11.2008 Tarihinde Düzenlenen Diyarbakir Valiliği İl Planlama Ve Koordinasyon Müdürlüğünü Bünyesinde "Sodes Cazibe Merkezleri Destekleme Programı Projeleri Tanıtım Toplantısı"

-20.12.2008 Tarihinde Düzenlenen Diyarbakir Sanayici İş Adamları Derneğinin "Genel Kurul Toplantısı"

-27.12.2008 Tarihinde TMMOB Kimya Mühendisleri Odasının Düzenlediği "Eğitim Semineri"

Borsamız Yönetim Kurulu Başkanı, Meclis Başkanı ve Üyelerinin Katıldığı Şehir Dışı ve İl İçinde Gerçekleşen Toplantılar

-
- Yukarıda özet olarak yazılan çalışmalar yanında, borsa dışı faaliyetlerimizde sürdürülmüş ve 2008 yılı içerisinde borsamızı da ilgilendiren konularla ilgili yapılan birçok toplantı ile seminere Borsamız Meclis ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile Genel sekreterimiz ve ilgili personel iştirak etmişlerdir.

-
-

T.C.
DIYARBAKIR
TİCARET BORSASI

BAŞKANLIK : 0.412. 255 09 19
SANTRAL : 0.412. 255 09 22 (Pbx)
FAX : 0.412. 255 08 93 - 94
VEB : www.ditib.org.
E-mail : diyarbakirtb@tobb.org.tr.

GENEL SEKRETERLİK
CANLI HAVVAN ŞUBESİ
ADRES

: 0.412.255.09.09
: 0.412. 223 97 83
: Şanlıurfa Yolu 8.km.
DİYARBAKIR

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

DİYARBAKIR İLİ KADIN GİRİŞİMCİLER KURULU

"Kadın Girişimciler Kurulu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) bünyesinde kadın girişimcilik konusunda genel politikalar geliştiren ve görüş oluşturulmasına katkıda bulunan istişare bir kurul. Kurul aynı zamanda kadın girişimcilere eğitim, kapasite geliştirme desteğiyle girişimci fikirlerini hayata geçirmelerinde destek sağlamak üzere kuruldu."Bu kurula Borsamızın 15 Ticaret ve Sanayi Odasının 15 üyesi ile birlikte bu kurul 30 üyeden oluşmakta olup Koordinatörlüğüne borsamızca sürdürülmektedir.Ayrıca borsamızca kurullun sekreteryasının daha düzenli çalışması için borsamızca çalışmak üzere bir personel alımı yapılacaktır.

DİYARBAKIR İLİ KADIN GİRİŞİMCİLER KURULU FAALİYETLERİ

Kadın girişimcilere eğitim, kapasite geliştirme ve girişimci fikirlerini hayata geçirmelerinde destek sağlamak amacıyla belirli çalışma grupları oluşturulmuştur. Bu gruplar ve görevleri aşağıda belirtilmiştir.

Diyarbakir İli Kadın Girişimciler Kurulunun Görevleri

Görevleri

- a) Kurulduğu ildeki kadın girişimci potansiyelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi ve daha donanımlı hale getirilmesi amacıyla politika belirlemek ve girişimcilik kültürünün kadınlar arasında gelişmesine öncülük etmek.
- b) Kadınlara kişisel gelişim yollarını öğreterek kariyer geliştirme fırsatları yaratmak. Bu kapsamda;
  - 1) Girişimcilik veya gelir yaratma gibi becerilerini geliştirmek isteyen kadınlara, bunu nasıl yapacaklarını öğretmeleri için öğrenme ortamlarını hazırlamak.
  - 2) Girişimci ruhu kişilere, bu özelliklerini daha etkili ve verimli kullanabilmelerini sağlayacak ve iş kurmayı düşünenlere kuruluş ve devamındaki işi sürdürme süreçlerinde ihtiyaçları olacak temel bilgileri vermek ve yol göstermek amacıyla girişimcilik eğitimleri düzenlemek.
  - 3) Kadın girişimcilere yenilikler ve iş yaşamı ile ilgili konular hakkında bilgi vermek amacıyla seminer, panel ve bunun gibi eğitim etkinliklerinde bulunmak.
  - 4) Lise ve üniversitelerde girişimcilik dersleri, seminerleri, panelleri düzenlemek.
  - 5) Kadın girişimcilerin bilgi ve deneyimlerini birbirleri ile paylaşmalarını sağlayarak, varsa sorunlarına çözüm bulmaya çalışmak.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

c) İLKGK, eğitimlerin ve kapasite geliştirmenin yanı sıra kadın girişimcileri iş kurma ve işlerini başarılı bir şekilde sürdürme sırasında da desteklemek. Bu kapsamda;

1) Kadın girişimcilerin deneyimli girişimciler yanında staj yapmalarını sağlamak.

2) Yurt dışında, özellikle AB ülkelerinde yabancı girişimciler yanında kısa süreli staj imkanları yaratmak.

3) Koçluk sistemi geliştirerek yeni iş kuran girişimcilere deneyimli girişimciler tarafından belli sürelerde destek sağlamak.

d) Kadın girişimcilerde sosyal sorumluluk bilinci oluşturulması amacıyla eğitim programları ve çeşitli sosyal etkinlikler düzenlemek.

e) İl ekonomisinin gelişmesine katkıda bulunacak sektörlerde girişimde bulunulmasına yardımcı olacak tedbirleri belirlemek ve bu sektörlerde kadın girişimcileri yönlendirmek ve teşvik etmek.

f) Kadın girişimcilerin sivil toplum kuruluşlarında, yönetimde görev almalarını teşvik etmek. g) Konuların özelliklerine göre çalışma grupları oluşturmak

Diyarbakır İli Kadın Girişimciler Kurulunun Oluşturduğu Komisyonlar;

1.Strateji Ve Dış İlişkiler Komisyonu

2.Proje Komisyonu

3.Meslek, İhtisas Ve Eğitim Komisyonu

4.Basın Ve Yayın Komisyonu

5.Organizasyon Komisyonu

6.Bütçe Ve Ekonomi Komisyonu

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

GENÇ GİRİŞİMCİLER KURULU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği bünyesinde gerçekleştirilen ve kuruluş aşamasında olan Genç Girişimciler Kurulu Borsamızdan da 15 üyenin oluşmasıyla bir araya gelen Diyarbakir İli Genç Girişimciler Kurulu kuruluş aşamasındadır.

Genç Girişimciler Kurulu , **TOBB** bünyesinde teşekkül ettirilen ve **TOBB** Yönetim Kurulunun alacağı kararlara ışık tutan, **Genç** girişimcilik konusunda genel politikalar geliştiren ve görüş oluşturulmasına katkıda bulunan istişari bir kuruldur. Kurul aynı zamanda **Genç** girişimcilere eğitim, kapasite geliştirme desteği ile girişimci fikirlerini hayata geçirmelerinde destek sağlamak üzere kurulmuştur

BAŞKAN

TOBB Başkanı, GGK'nın onursal başkanıdır ve katıldığı toplantılara başkanlık eder. Ayrıca, GGK kendi üyeleri arasından bir başkan ve iki başkan vekili seçer.

TOBB Başkanınca, GGK ile **TOBB** Yönetim **Kurulu** arasında koordinasyonu ve bilgi akışını sağlamak üzere, koordinatör üyeler arasından bir koordinatör başkan aranır.

YÜRÜTME KURULU

Yürütme **Kurulu**; GGK Başkanı, başkan vekilleri, çalışma grubu başkanları, HABITAT Başkanı veya Genel Sekreteri ile GGK Sekreterinden oluşur.

ÇALIŞMA GRUPLARI

GGK kararı ile gereken konularda daimi veya geçici çalışma grupları oluşturulabilir. Bu kurullar, en az üç en fazla yedi üyeden oluşur ve kendi aralarında bir grup başkanı seçerler. Çalışma gruplarına GGK kararı ile dışarıdan uzmanlar da çağırılabilir.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Raporlar:

Borsamızın ilimiz ve bölgemiz tarım ve hayvancılığının kalkınmasına öncülük ederek bu kesimlerin sorunlarını her platformda gündeme getirmiş, raporlar hazırlamış ve bu raporları başta Cumhurbaşkanlığı, başbakanlık ve ilgili bakanlıklar, ilimiz ve Bölgemiz Milletvekilleri ile diğer ilgili bütün kesimlere iletmiştir.

Fuar ve Tanıtım Organizasyonları:

Diyarbakır'ın ulusal ve uluslar arası arenada tanıtılmasında önemli bir araç olan fuar ve tanıtım organizasyonlarını daha sağlıklı ve etkili yapabilmek amacıyla ilimizde kurulan **“Diyarbakır Fuar ve Kongre Merkezi”** de yapılan ulusal ve uluslar arası fuarlara katılım sağlanmış ve desteklenmiştir.

Yayınlar:

Borsamız yayın organları arasında 3 ayda bir düzenli olarak yayınlanmakta olan BORSA 21 adlı dergi bulunmaktadır. Bu dergide başta tarım ve hayvancılık olmak üzere ekonomi, sanat, spor tarih ve güncel olaylarla ilgili yazı, yorum bilimsel araştırmalar ve makaleler yayınlamaktadır.

Borsa 21 Dergisi başta ilgili bakanlıklar ile ilimiz Milletvekillerine, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile bağlı tüm Oda ve Borsalara, ilgili Meslek Kuruluşlarına yine ilimizde faaliyet gösteren tüm Kamu Kurum Ve Kuruluşları İle Sivil Toplum Örgütlerine, İlçe Kaymakamlıklarına Basın ve Medya Kuruluşlarına düzenli olarak ücretsiz gönderilmektedir

B- İLİMİZİN İKTİSADİ DURUMU

Rakamlarla Diyarbakır;	
Yüzölçümü (Km ²)	15.365
Genel Nüfusu(D.İ.E.2000 Gn.Nüf.Say.)	1.362.708
İl Genel Yıllık Nüfus Artışı	21,8
Tescilli İşyeri Sayısı (2000 Yılı)	33.077
Faal İşyeri Sayısı (2000 Yılı)	12.420
Toplam İmalat Sanayi Tesisi Sayısı	243
İmalat Sanayi Toplam İstihdam Sayısı	6.990
Ortalama Kapasite Kullanım Oranı (%)	40

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

- Kişi Başına GSYH (USD)	1.388
- Toplam İşsizlik Oranı (%)	55
- Tarımsal İstihdam Oranı (%)	64
- Sanayi Sektörü (%)	3,8
- İnşaat Sektörü (%)	3,7
- Hizmet Sektörü (%)	28,4

Diyarbakır'ın Nüfus artış hızının önceki yıllara oranla göç nedeniyle %21.9 gibi daha yüksek düzeyde gerçekleştiği görülmektedir. Tarım iş kolunda çalışanların toplam istihdama oranı (2000) %63.9 Sanayi iş Kolunda çalışanların Toplam istihdama oranı (2000) ise %3,5

İktisaden faal nüfusun sektörlere göre dağılımına baktığımızda, Türkiye Genel ortalamasına göre, Diyarbakır'daki sanayi istihdamının ¼ düzeyinde gerçekleştiğini görmekteyiz. Diyarbakır'da Sanayi istihdamı %3,8, Türkiye Genel ortalamasında ise %17'dir. Diyarbakır'da 98 hektara 1 traktör düşmektedir.

Diyarbakır'ın Sosyo Ekonomik Durumu Ve Ekonomik Yapı

Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından açıklanan 2001 yılı GSYİH rakamlarına göre Diyarbakır'ın GSYİH' sı 2,200 milyar TL olup toplam gelir içinde aldığı pay %1.2'dir. Kişi başına düşen gelir ise 1.313 ABD dolarıdır. Bu gelir seviyesi ili, 5084 sayılı teşvik kapsamına almaktadır. Kişi başına gelirden gelişme hızı ise %52.9'a ulaşmaktadır. Diyarbakır'ın yoğunluğu giderek artmış, işsizlik oranı il genelinde %14', şehir merkezinde %30', ilçe merkezlerinde ise %43' seviyelerine ulaşmıştır. Diyarbakır'ın, GSMH' ya katkısı % 0,1, dış ticaretteki payı % 0,02, GSYİH değeri %1.15, kişi başına milli gelir 1313 \$, sanayi kuruluşlarında çalışan nüfus oranı %3,8, üretim sektörüne olan katkısı % 0,3, istihdama olan katkısı %0,01 gibi ülke ortalamaları temel alındığında, iller arası sıralamada son sırayı almaktadır. Yıllardır Diyarbakır da normalin üstünde bir nüfus hareketi var bu nüfus hareketinde de bu duruma büyük katkısı var, İlimizdeki kentleşme oranlarına bakacak olursak 2000 yılın yapılan nüfus sayımlarına göre ilimizde ki kentleşme oranı % 60' dır. Bu Oran üretim ve tüketim değerlerini etkilemekte ve ilin sosyo ekonomik yapısını değiştirmektedir. Aşağıdaki tabloda bölge illeri ile ilimizin kentleşme oranlarını görebiliriz.

Tablo-1 Nüfustaki Kentleşme Değerleri ve Oranları

	2000 Nüfus(1000)	Kentleşme %	2007 tahmini nüfus	Kentleşme %	2010 Tahmini nüfus	Kentleşme %	Tahmini nüfus değişim%
Türkiye	67420	65	73875	68	76505	70	13,48
Şanlıurfa	1428	58	1747	60	1891	61	32,41
Şırnak	350	60	413	67	440	69	25,82
Batman	453	66	529	72	563	75	24,23
Mardin	700	55	793	62	833	65	18,99

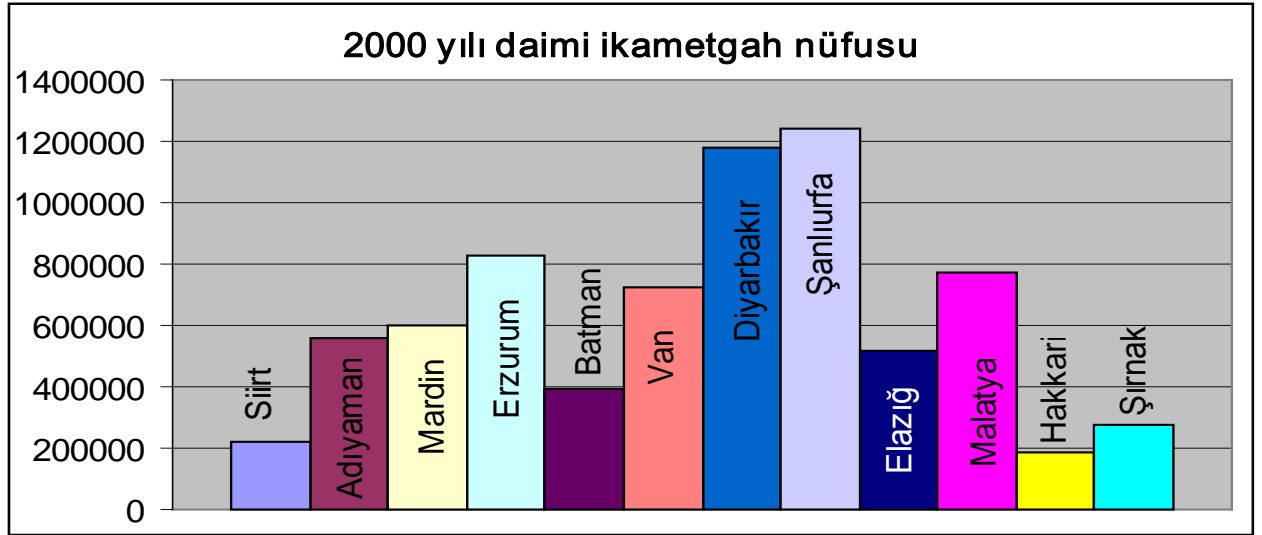
T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Diyarbakır	1354	60	1518	64	1587	65	17,24
Adıyaman	620	54	687	61	715	65	15,29
Siirt	263	58	266	69	266	74	1.13
TOPLAM	5168	59	5953	65	6295	68	21,81

(Tüik verileri)

Bununla birlikte bölgemizdeki iller ile ilimizin net göç hızına bakacak olursak grafiklerde de görüleceği gibi 2000 yılı yapılan seçim sonuçlarına göre 62996 kişi göç alarak ve 111060 kişi göç vererek bölgede hem aldığı göçte hem de verdiği göçte ilk sırayı almıştır.

Grafik1. 2000 Yılı Daimi İkametgah Nüfusu

Nüfus hareket hızı olumsuzlukları da beraberinde istemeden de olsa getiriyor. Nüfus hareketi kentsel dönüşüm çerçevesinde sosyal ve ekonomik anlamda sorunlar yaratıyor. Birçok sivil toplum kuruluşlarının yapmış olduğu çalışmalar yapılmasına rağmen kentsel dönüşümle ilgili, ama nüfus hareket hızı yapılan çalışmalara daha da ihtiyaç olduğunu gösteriyor.

Devlet Planlama Teşkilatının yayınlamış olduğu illerin gelişmişlik performansı değerleri verilmektedir. Bu veriler de ilimiz için çarpıcı veriler ortaya koymaktadır Bu verilerden çarpıcı Örneklemelerde bulunacak olursak; Diyarbakır da ki işverenlerin istihdama oranı %1,30'dur ve bu alanda 81 il içinde 50. sıradadır. Diyarbakır İlinde okuryazar nüfusun toplam nüfusa oranı %69,57'dir. Bu alanda 81 il içinde 75. sırada bulunmaktadır.

- Diyarbakır için Uygun Yatırım Alanları;

- Tarımsal Makine ve Ekipman Üretimi, Madencilik Yatırımları, Ambalaj ve Paketleme, İplik, Dokuma Boyama ve Konfeksiyon, Süt ve Süt Ürünleri, Çikolata ve Şekerleme, Bisküvi ve

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Gofret Üretimi, Plastik Sanayi, Eğitim Yatırımları, Yazılım Geliştirme Yatırımları, Franchising Yatırımları , Turizm yatırımları.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Rekabet Üstünlüğü Sağlayacak Sektörler ;

1.nci Öncelikli Sektörler ; Dokuma-Giyim, madencilik, Gıda, Bitkisel ve hayvansal Ürünler, Turizm Sektörleridir.

2.nci Öncelikli Sektörler ; Toprak ve Su Kaynakları , Petrol Ürünleri Çimento, Gübre , Demir Çelik, Su ürünleri, Pişmiş Kil, Lastik, Kimya Plastik.

3.ncü Öncelikli Sektörler; Cam-Seramik, Petro- Kimya, Deri Ürünleri Baskı ve Ambalaj, Ormancılık, tütün Ürünleri, İçki,Kağıt,Orman ürünleri

Diyarbakır İlinin Türkiye'nin toplam üretimi içindeki payı %1,15'tir ve en fazla paya sahip 21. şehirdir. Diyarbakır kişi başına kamu yatırımlarının en fazla olduğu 15. ildir.(Bu sıralamada GAP' a yönelik yatırımların sıralamada göz önüne alınmalıdır.) Aynı zamanda Diyarbakır en fazla ihracat yapan 54. en fazla ithalat yapan 55. ildir.

Diyarbakır ili sanayinde geleneksel sanayi sektörlerinden olan gıda tekstil ve mermer oldukça gelişmiş ve yaygın durumdadır. Tekstil sektöründeki faaliyetler ağırlıkla kütlü pamuk işleme konusunda yoğunlaşmaktadır. Gıda sektöründe ise ham pamuk yağı, un ve küp şeker üretimi ağırlık kazanmaktadır. Madencilikte ise faaliyetin tamamına yakını mermercilik alanındadır. Diğer kategorisi altında ise cam işleme, ısı cam imalatı, LPG dolum gibi yatırımlar bulunmaktadır.

DİYARBAKIR TİCARET BORSASINDA 2000-2009 YILLARINDA ENÇOK İŞLEM GÖREN İLK ÜÇ ÜRÜN GURUBUNUN FAALİYET RAPORU

Ticaret Borsasında Fiyatlar genellikle alıcı ve satıcı arasında piyasa koşullarına göre ve Borsanın diğer borsalarla irtibat kurarak gerek günlük ve haftalık piyasa araştırması ve gerekse borsalardan gelen bültenler neticesinde belirlenir.Belirlenen en yüksek ve en düşük fiyatların altında ve üstünde tescil işlemleri yapılmamaktadır.İşlem hacminin her geçen yıl arttığı son yıldaki kuraklıktan yaşanan durumda görülmektedir.

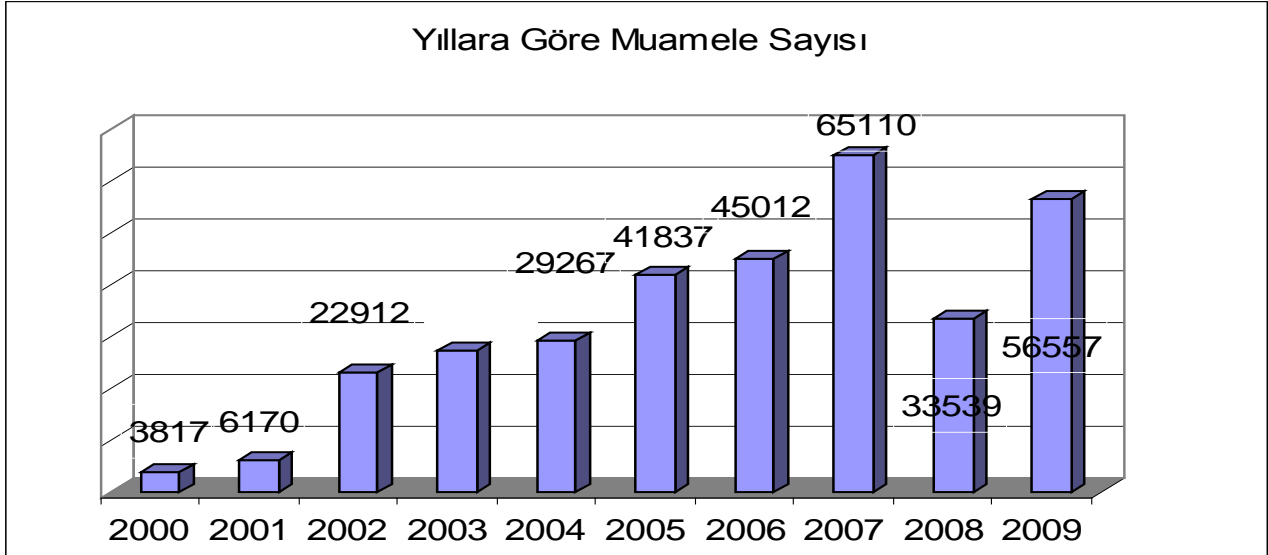
T.C.
DİYARBAKIR
TİCARET BORSASI

Yıl	Muamele Sayısı	ÜRÜN GURUPLARI	MİKTAR(Kg)	TUTAR(YTL)
2000	3817	Hububatlar	172.760.934,00	16.357.280,94
		Tekstil Ham Maddeleri	159.121.791,00	65.653.748,73
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	8.007.324,00	18.102.872,15
TOPLAM			339.890.049	100.113.901,82
2001	6170	Hububatlar	364.550.591	54.021.786,74
		Tekstil Ham Maddeleri	240.719.643	152.600.975,84
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	12.642.144	34.447.913,08
TOPLAM			617.912.378	241.070.675,66
2002	22912	Hububatlar	135.107.155	31.779.137,42
		Tekstil Ham Maddeleri	302.580.209	255.733.593,76
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	16.787.798	75.709.761,77
TOPLAM			454.475.162	363.222.492,95
2003	27280	Hububatlar	133.894.910	41.408.742,76
		Tekstil Ham Maddeleri	311.958.934	352.590.450,69
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	19.909.859	136.078.982,93
TOPLAM			465.763.703	530.078.176,38
2004	29267	Hububatlar	166.438.371	55.051.760,86
		Tekstil Ham Maddeleri	297.992.229	305.020.739,79
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	22.226.300	155.295.125,33
TOPLAM			486.656.900	515.367.625,98
2005	41837	Hububatlar	725.273.789	206.656.274,72
		Tekstil Ham Maddeleri	372.359.160	305.833.250,20
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	23.834.718	179.112.071,89
TOPLAM			1.121.467.667	691.601.596,81
2006	45012	Hububatlar	1.155.655.477,00	351.709.781,30
		Tekstil Ham Maddeleri	362798239	322.610.250,28
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	23175349	172.226.952,75
TOPLAM			1.541.629.065	846.546.984,33
2007	65110	Hububatlar	2.320.109.258,00	873.408.028,46
		Tekstil Ham Maddeleri	363.593.323,00	323.492.913,27
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	25.553.628,00	177.166.879,00
TOPLAM			2.709.256.209	1.374.067.820,73
2008	33539	Hububatlar	783706201	346.954.396,60
		Tekstil Ham Maddeleri	261653362	238.301.727,40
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	18667224	153.161.109,89
TOPLAM			1.064.026.787	738.417.233,89

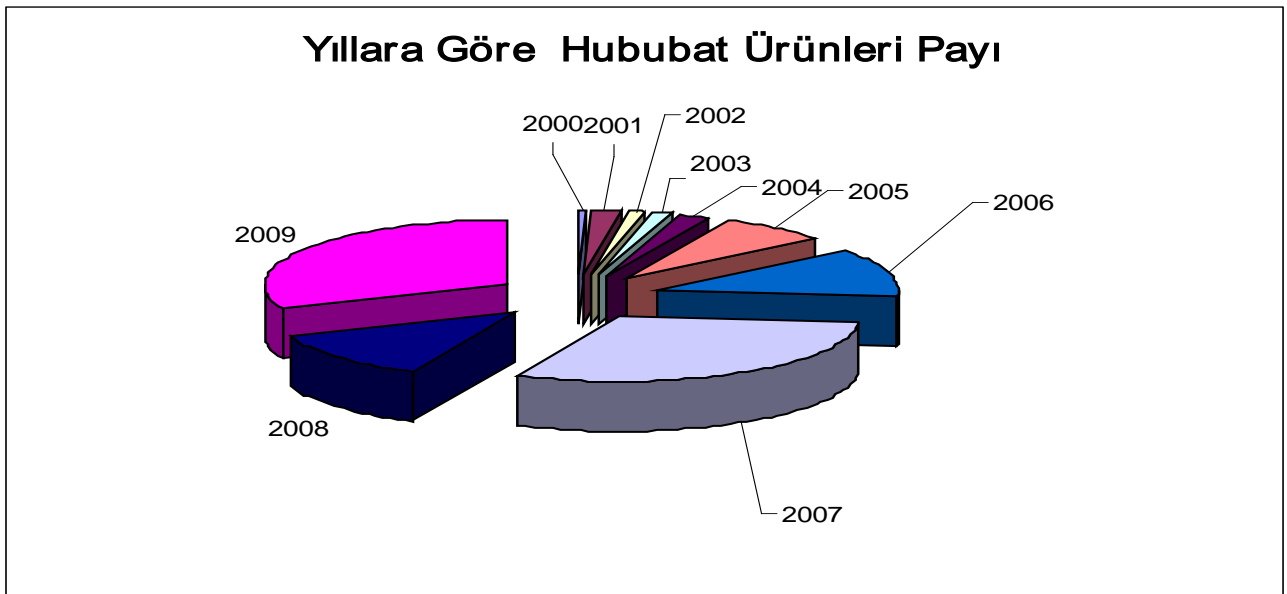

T.C.
DİYARBAKIR
TİCARET BORSASI

2009	56557	Hububatlar	2093854952	890.026.119,70
		Tekstil Ham Maddeleri	188239421	197.078.333,60
		Hayvani Gıda Maddeleri(Et)	11756725	117.873.460,88
TOPLAM			2.293.851.098	1.204.977.914,18

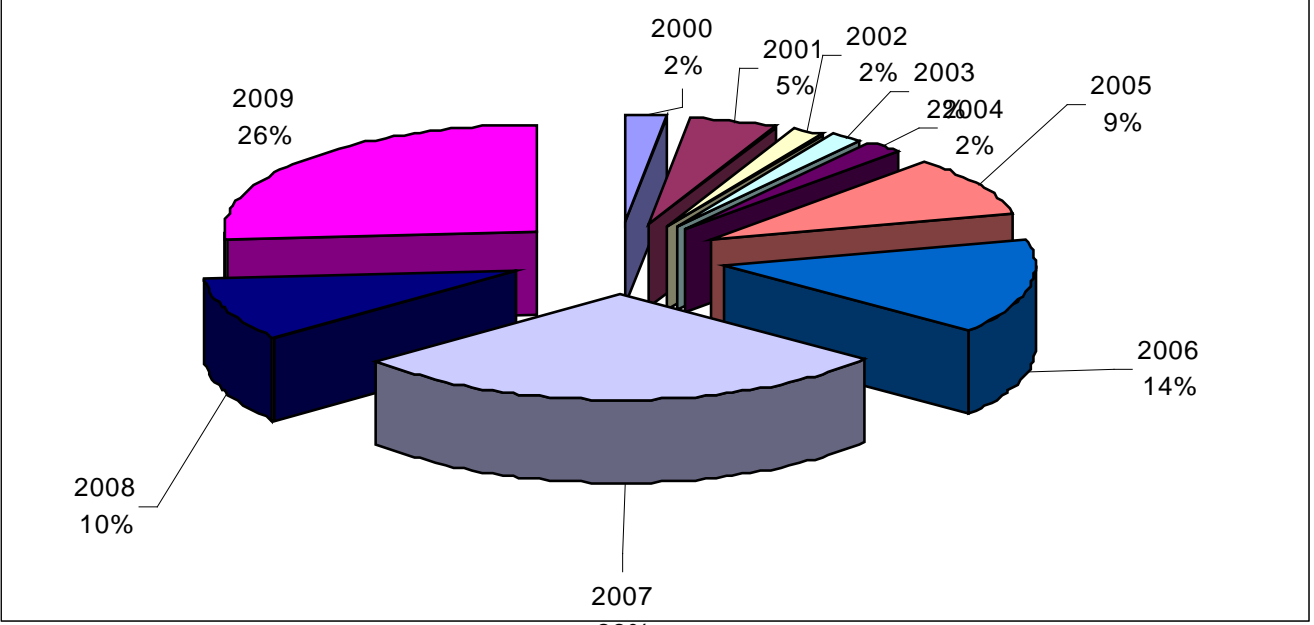
TABLO:1 YILLARA GÖRE HUBUBAT ÜRÜNLERİNİN PAYI VE MİKTARLARI

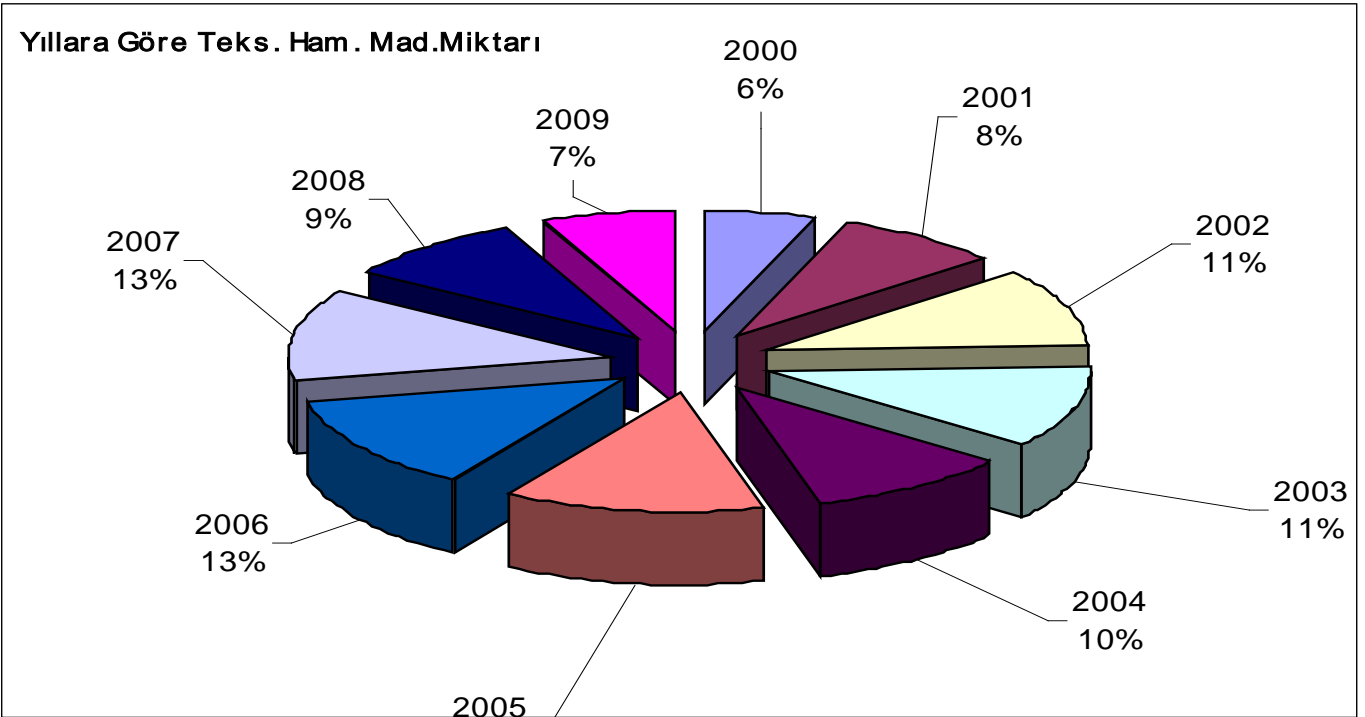

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Yıllara Göre Hububat Ürünleri Miktarı

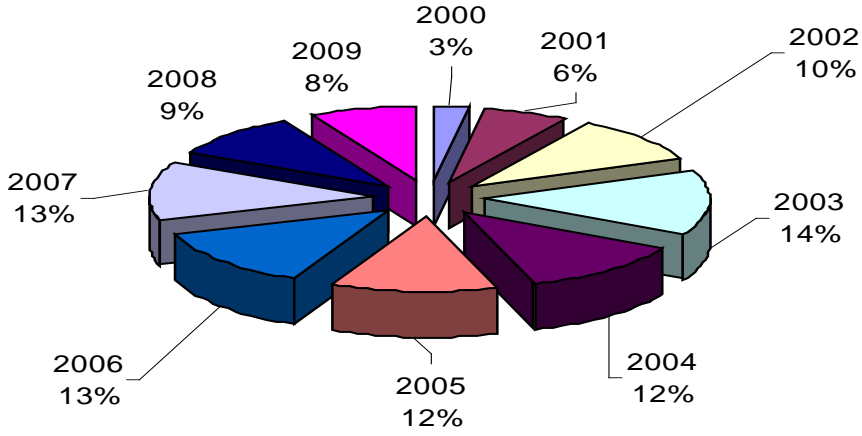
TABLO:2 YALLARA GÖRE TEKSTİL HAMMADE MAKTARI VE TUTARI

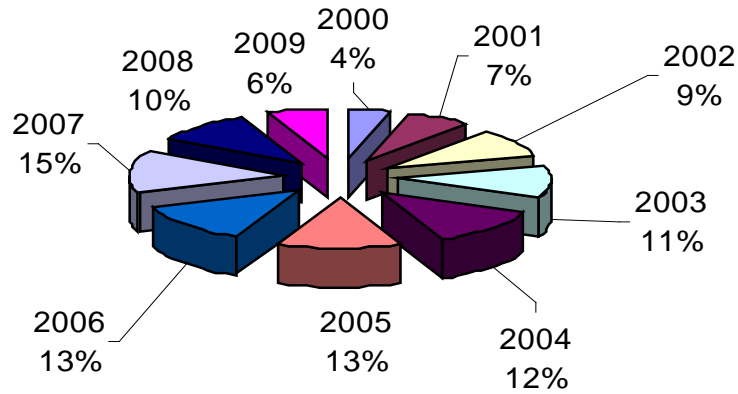
T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Yıllara Göre Tekst. Ham. Mad.Tutarı

TABLO:5 YILLARA GÖRE HAYVANİ GIDALARIN MİKTARI VE TURALARI

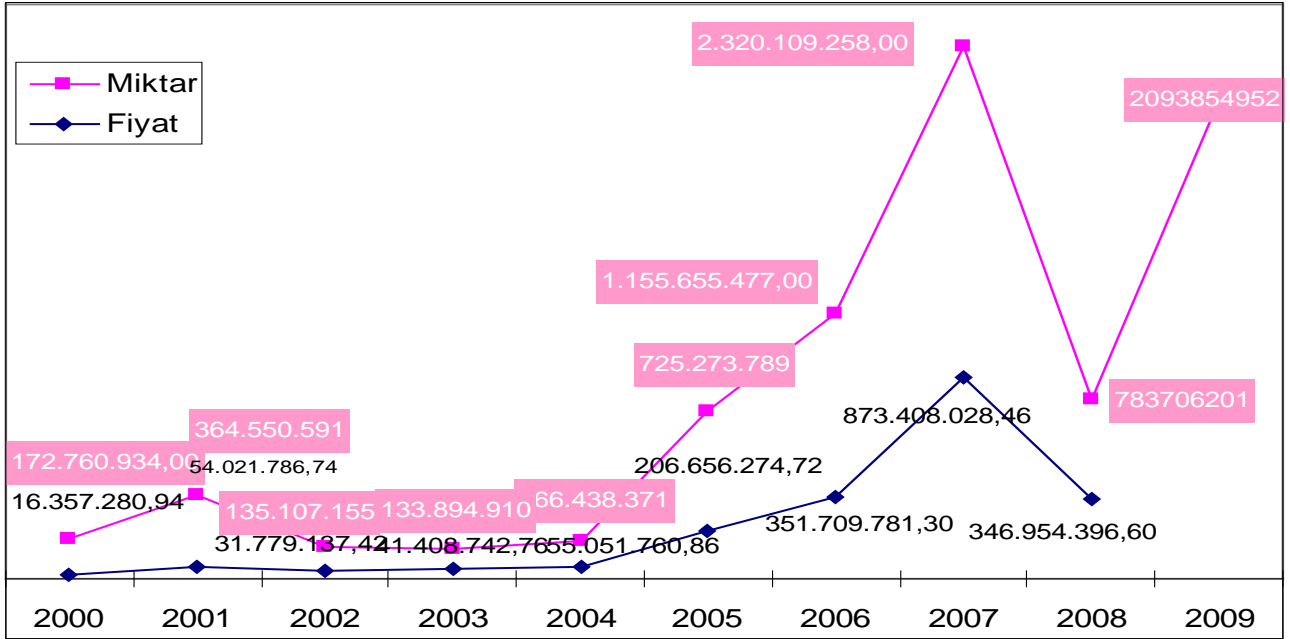
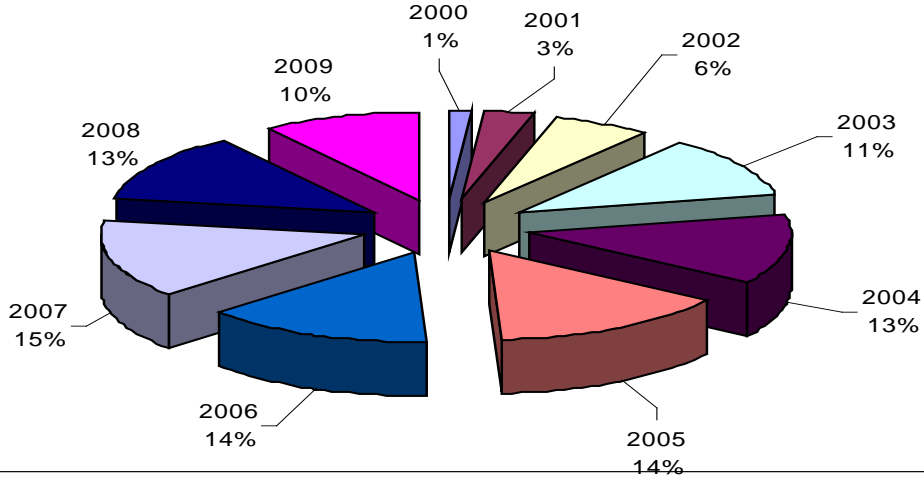
Yıllar Göre Hayvani Gıdaların (Et) Miktarı

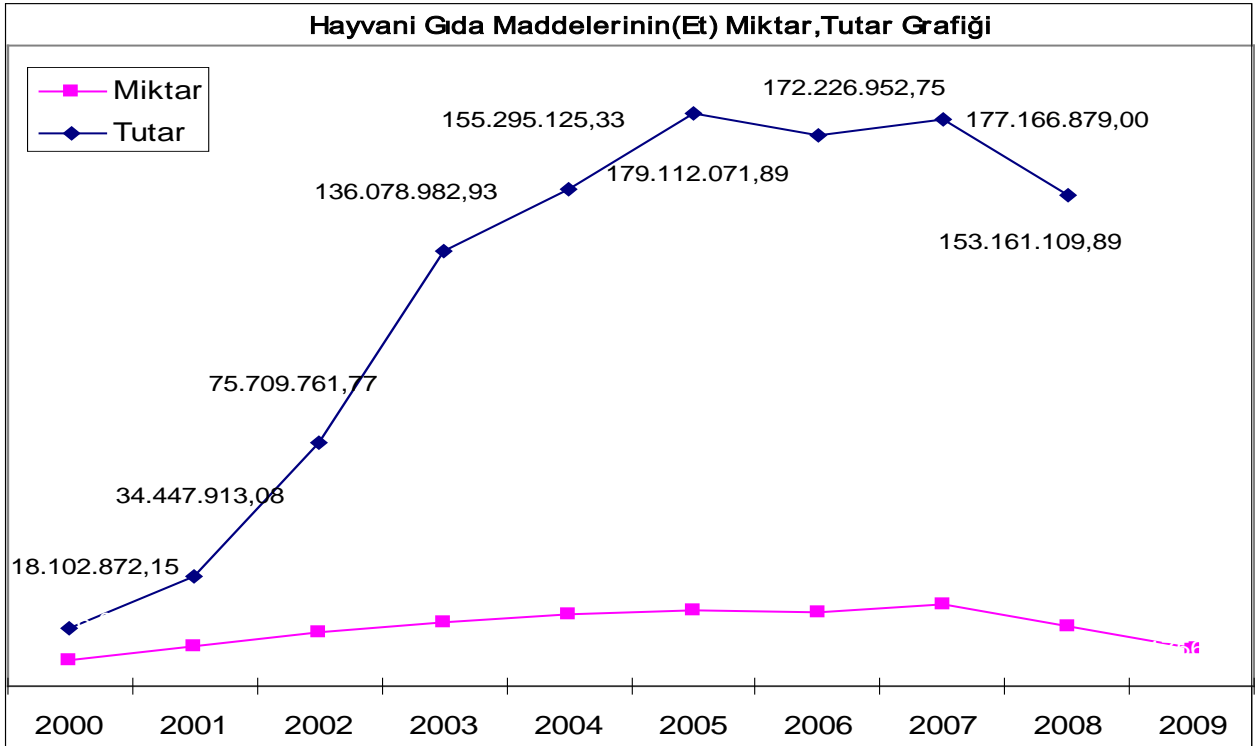
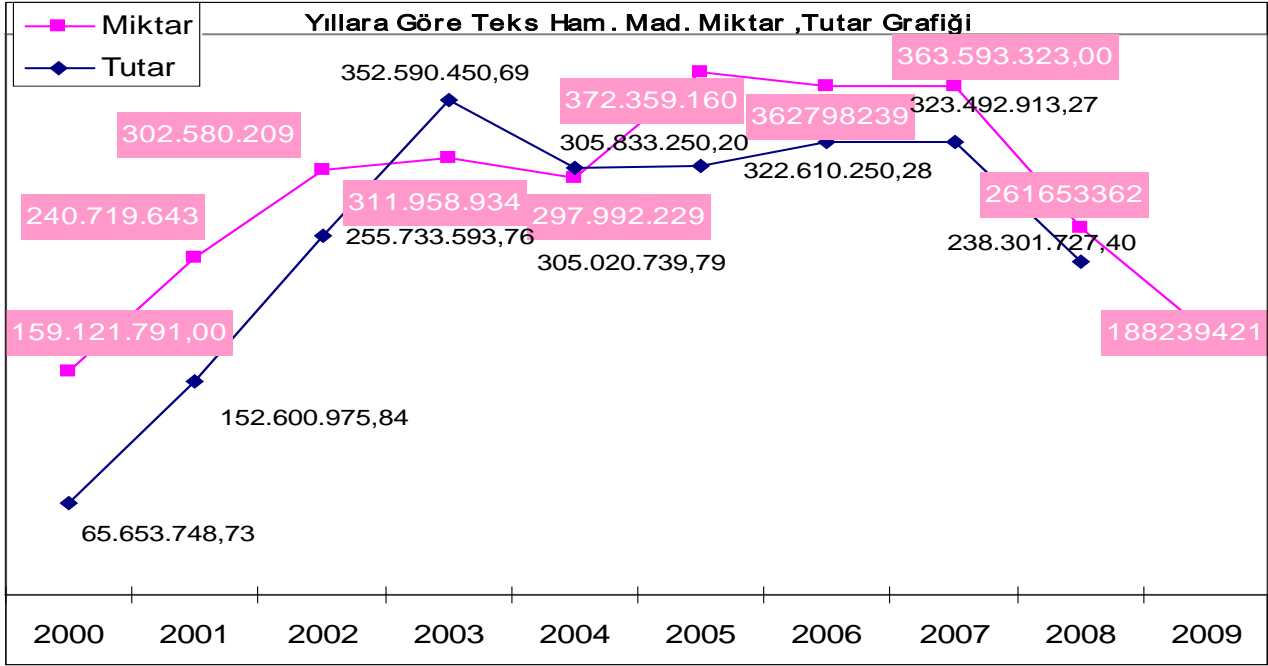
T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Yıllara Göre Hayvani Gıdaların (Et) Tutarı

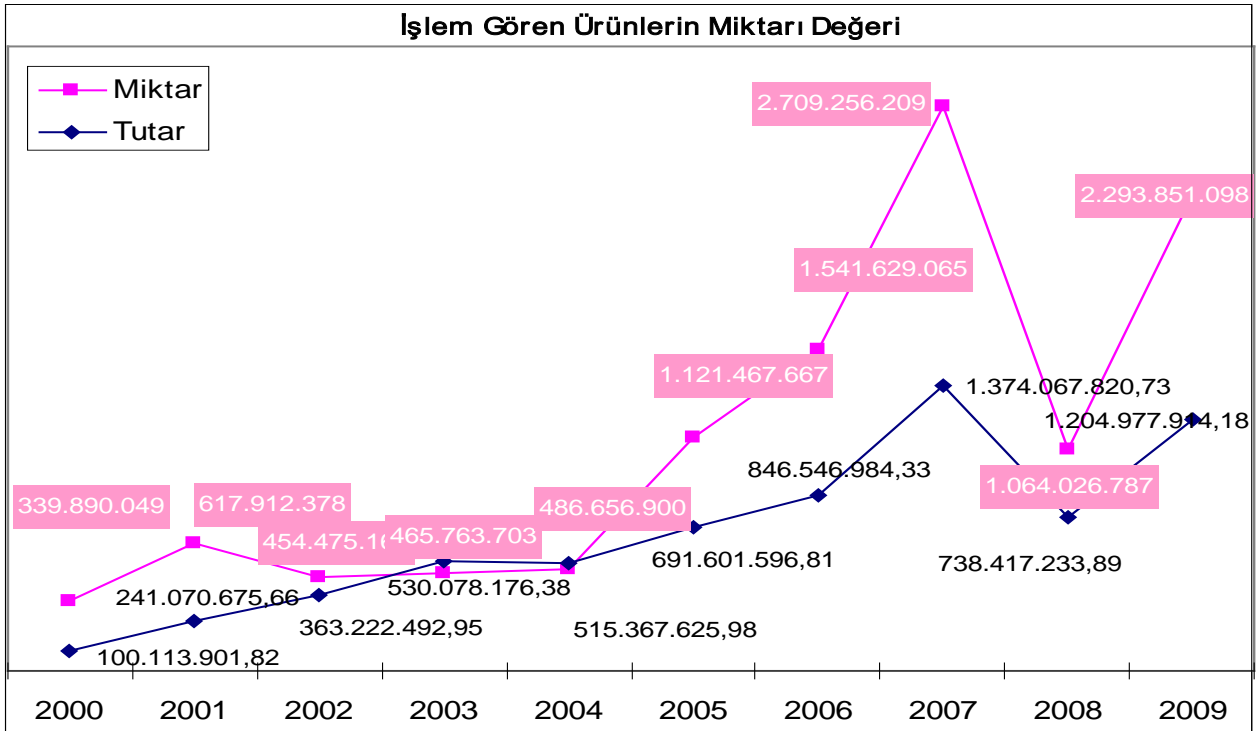
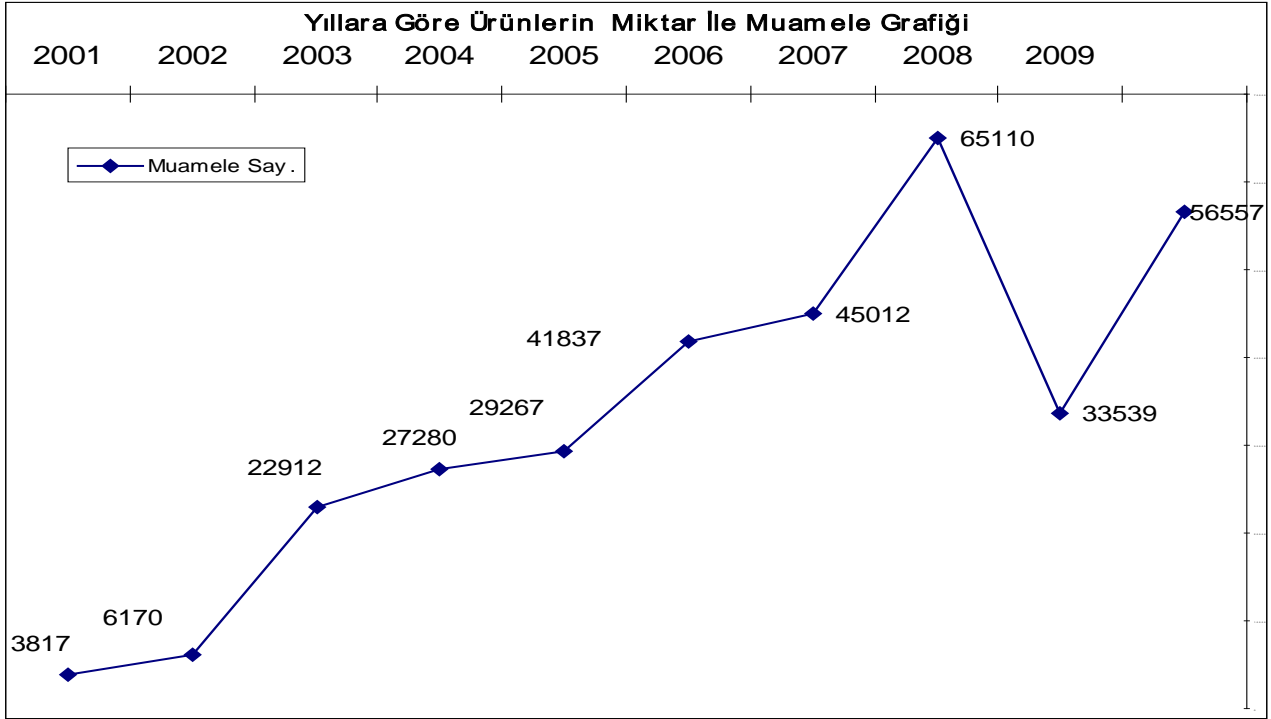

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Yukarıdaki tablolardan da anlaşılacağı üzere 1990 Genel Nüfus sayımından 2000 yılı Genel Nüfus sayımındaki dönemde bölgede yaşanan toplumsal olaylar ile ilgili alınan önlemler doğrultusunda nüfusun Sosyal ve Ekonomik niteliklerinde önemli değişiklikler yaşanmıştır.

Borsamız mevcut gelişen altyapı imkanları ile sunmakta olduğu hizmetleri her geçen gün artırmış borsamız satış salonunun faaliyete sokulması ile çağdaş ortamda bir araya getirilen çok sayıda alıcı ve satıcının rekabet ortamı oluşturması sağlanmıştır.

Ayrıca Tarımsal ve Hayvansal ürünler kayıt altına alınarak gerçek fiyattan alınıp satılması ile üreticiler korunmuş ve ülke ekonomisine katkı sağlanmıştır.

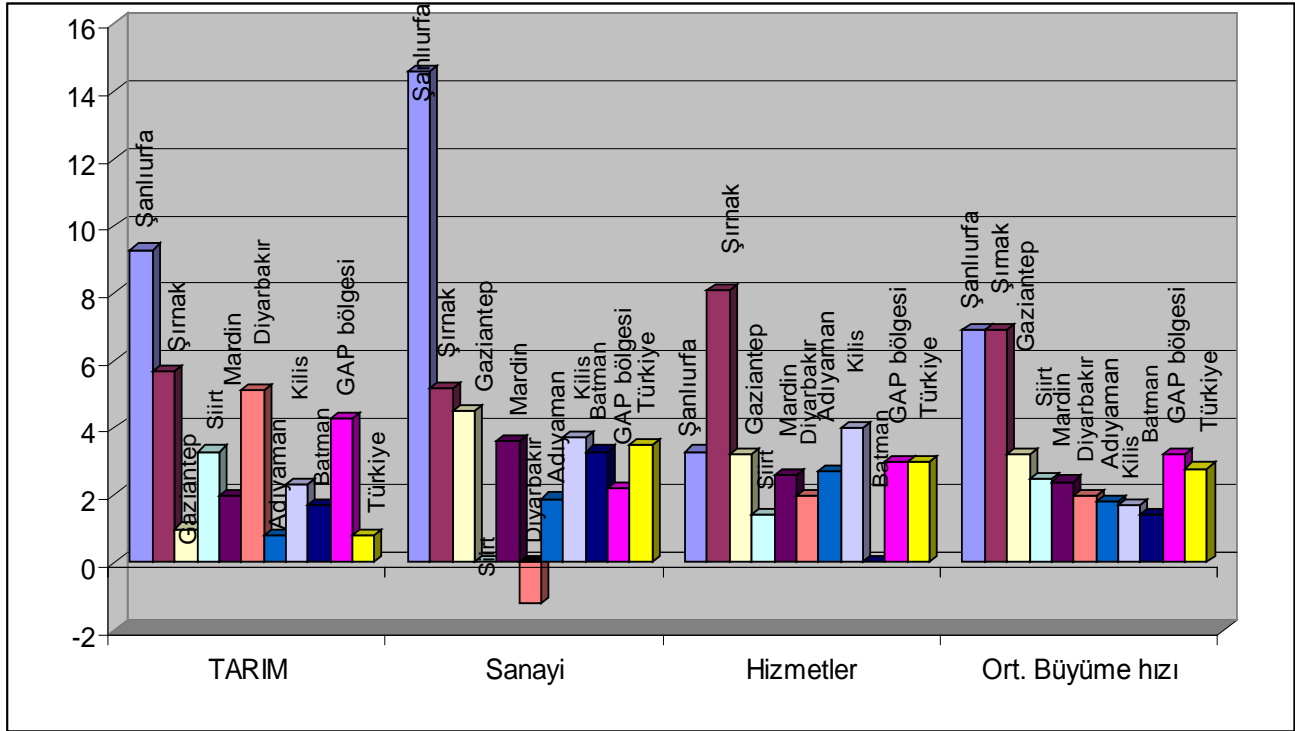
İLİMİZ;

Diyarbakır madencilik sektörü de ilin zengin ve kaliteli mermer rezervi ticari açıdan son derece önemli fırsatlar sunmaktadır. Diyarbakır'da mermere ek olarak bakır, kurşun, çinko, demir fosfat, kömür ve krom yatakları da bulunmaktadır. Diyarbakır'da 39 mermer ocağından blok mermer üretimi gerçekleştirilmektedir. Üretilen mermerin %88'i ihraç edilmektedir

Dış ticarete ise Diyarbakır'dan 2003 yılı sonu itibariyle 12.378.563 ABD Doları tutarında ihracat yapılmış olup, bu tutar bir önceki yıla göre %79,27 oranında bir artışa tekabül etmektedir. Ayrıca Diyarbakır'ın özellikle Orta Doğu ülkelerine yönelik dış ticaret potansiyeli de oldukça yüksektir.

Ticaret ve Hizmet Sektörü, son yıllarda Diyarbakır'da bir büyüme eğilimi göstermektedir. Bu bağlamda 2004 sonu itibariyle, hizmet sektörünün gelişme hızı % 78,1 iken, ekonomik faaliyetlerdeki payı ise %14,9'dur. Yine aynı dönem itibariyle, toplam anonim şirket sayısı 550, limited şirketi sayısı ise 4200 civarındadır. Bölgenin İmalat sanayi işletmelerinin %12,22 'si Diyarbakır da dır. %57.86 Gaziantep'te %14.26'sı Şanlıurfa'da yoğunlaşmıştır.(age)

Grafik-1 Gap bölgesinde Yıllık ortalama Sektörel Büyüme hızları grafiği

Master Planda saptandığı üzere toprak yönetimi ve piyasalarının az gelişmişliği (alanlarının çok parçalığı tapu kadastro sorunları v.b.) piyasaya ilişkin bilgilere erişim güçlükleri pazarlama alt yapısında ki eksiklikler ve yetersizlikler ürün ve kaynak yönetimindeki sorunlar (ürün deseninin öngörüldüğü gibi gelişmemesi ile sulamaya açılan alanlarda tuzluluk ve drenej problemleri) işletme sermaye yapılarındaki zayıflıklar gibi temel üst yapı sorunlarını çözmek tek başına yeterli olmayıp bütün bu sorunları tarımsal üretim artışının bölgede sulama yatırımlarının katma değer yaratmasını içerecek bir sanayileşme temelinde ele alınması ve sulama yatırımlarının katma değer ve istihdama dönüştürülmesinin sağlanması gerekmektedir.

İlimizde madencilik tekstil giyim eşyası gıda ürünleri ve içecek imalatı, teşvik belgelerinde gıda plastik ve giyim sektörleri ön plana çıkarken yabancı sermaye yatırımı sadece madencilik sektörüne ilgi göstermektedir. Bölgedeki sermaye birikimi ve Bölge dışından gelen sermaye yetersizdir.

Diyarbakır da yıllara göre işletme sayısı artarken çalışan sayısı düşmüştür. Çalışılan saat toplamındaki düşüş paralel gelişmemiştir. Diyarbakır da ki katma değerdeki düşüş ise %61,18 ile dikkat çekicidir.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Tarım ve Hayvancılıkta yaşanan düşük tempo tarımın ülke milli gelirinde ki payını hızla azaltmıştır.1990 yılında ülke milli gelirinde %17'nin üzerinde olan tarımın payı özellikle 2001 krizinden sonra hızla azalmış ve 1998 'de %17 olan payı 2006' da%9'lara gerilemiştir. Aynı gerileme tarımdaki istihdama da yansımıştır. 2001 yılında tarım toplam istihdam da %37,6 pay alırken 2006'ya gelindiğinde payı %27,3'e düşmüştür.2001 de tarımda iş sahibi nüfus 8 milyon dolayında iken 2006 yılında yani 6 yılda 6 milyona inmiş 2 milyon istihdam kaybolmuştur.Türkiye genelinde hakim olan tarımdaki bu gerilemenin üzerine bölgemizde ki güven istikrarsızlığı, köy ve mezraların boşalmış olması tarımsal üretimde ve tarımla geçinen iş gücünde önemli bir aşınmaya yol açmıştır.

Tarım :

Dicle havzası içinde dağlarla çevrili, ortası çukurlaşmış bir alanda yer alan Diyarbakır, yüzey şekilleri bakımından düzenli bir yapı gösterir. Güneydoğu Torosların kuzey kesimi batıdan doğuya doğru, boydan boya engebelerdir. Kuzey batısında Malatya dağlarının bir sırası olan Mağden dağları (2.230 m.), Kuzey doğusunda ise İnce burun ve Muş güneyi dağları uzun sıralar biçiminde uzanır. Bu sıraların biraz daha güneyinden başlayan uzunca eski dağ (1.576 m.) iç kesimlere doğru devam eder.

Güney Doğu Torosların güneye gidildikçe alçalan sıraları, Diyarbakır-Urfa sınırında sönmüş bir yanardağdan Karacadağ'la yeniden yükselir. Bu kütleinin en yüksek noktası Kollubaba Doruğudur (1.957 m.). İlin güneyini boydan boya kuşatan Mardin eşiğinde daha alçak tepeler yer alır. İlin en yüksek noktası, Kulp'un Kuzey doğusunda bulunan 2.813 m. yüksekliğinde Tosun doruğudur. İl topraklarını Dicle ırmağı ve kolları, batı ucundaki küçük bir alanın sularını ise Fırat ırmağı toplar. Kuzeybatı-Güneydoğu doğrultusunda ilin hemen hemen tümünü geçen Dicle, Kuzeyde Ambar Çayı ve Pamuk Çayı, Güneyde ise Ballıkaya Deresi, Göksu Çayı, Ollucak Deresi, Savur Çayı gibi kollar katılır.

Kuzey doğudaki dağlardan doğan Kulp ve Sason (Büyük aydınlık) çayları da birleşerek Batman çayını oluşturur. Diyarbakır-Siirt sınırının bir bölümünü çizen Batman çayı, Hasankeyf önlerinde Dicle'ye dökülür.

Ovalar il topraklarınının 1/3' ünü kaplayan ovaların büyük bölümü, Dicle ve kolları boyunca zincirleme sıralar biçiminde uzanır. Bunların en büyüğü olan Diyarbakır Ovasının (400 km²) batı kesimi hayvancılığa, doğu kesimi bitkisel üretime elverişlidir. Kilki, Behremki, Gevran ve Karahan ovaları, öteki önemli ovalardır. Dicle'nin sol yakasında Dicle şerit ovaları adı verilen daha küçük ovalar yer alır.

Tablo - 2 : Son 62 Yıllık Sıcaklık Rasatlarına Göre;

	METEOROLOJİK ELEMANLAR	DİYARBAKIR	TÜRKİYE
1	YILLIK ORTALAMA SICAKLIK	15.8 C°	13.1 C°
2	ORTALAMA EN YÜKSEK SICAKLIK	22.5 C°	19.2 C°
3	ORTAKLAMA EN DÜŞÜK SICAKLIK	8.8 C°	8.7 C°
4	EN YÜKSEK SICAKLIK VE GÜNÜ	46.2 C° (21.07.1937)	-
5	EN DÜŞÜK SICAKLIK VE GÜNÜ	-24.2 C° (11.01.1935)	-
6	NİSPİ NEM ORTALAMASI	% 54	% 65

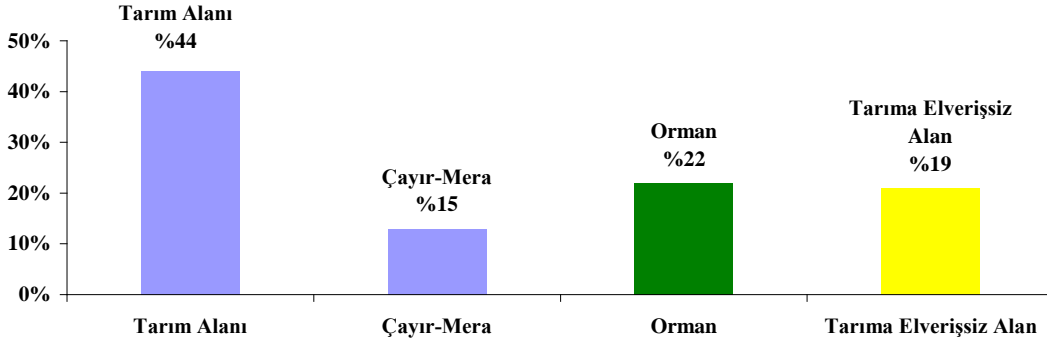

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

7	YILLIK YAĞIŞ TOPLAMI	491.4 mm.	637.7 mm.
8	EN YÜKSEK YAĞIŞ MİKTARI VE YILI	730.5 mm. (1967)	-
9	EN DÜŞÜK YAĞIŞ MİKTARI VE YILI	206.2 mm. (1932)	-
10	RÜZGAR HIZI ORTALAMASI	2.4 m/sec.	2.4 m/sec.

Köylerdeki nüfusla birlikte il ve ilçe merkezlerinde yaşayan nüfusun büyük bir kısmı tarım ve hayvancılıkla direkt veya dolaylı olarak ilgilenmektedir. İlimizin sahip olduğu 15.355 km²'lik alanın % 52 'si olan 684.289 hektar tarım alanının da 50.212 aile tarımsal faaliyette bulunmaktadır

Grafik - 3 : Arazilerin Dağılımı

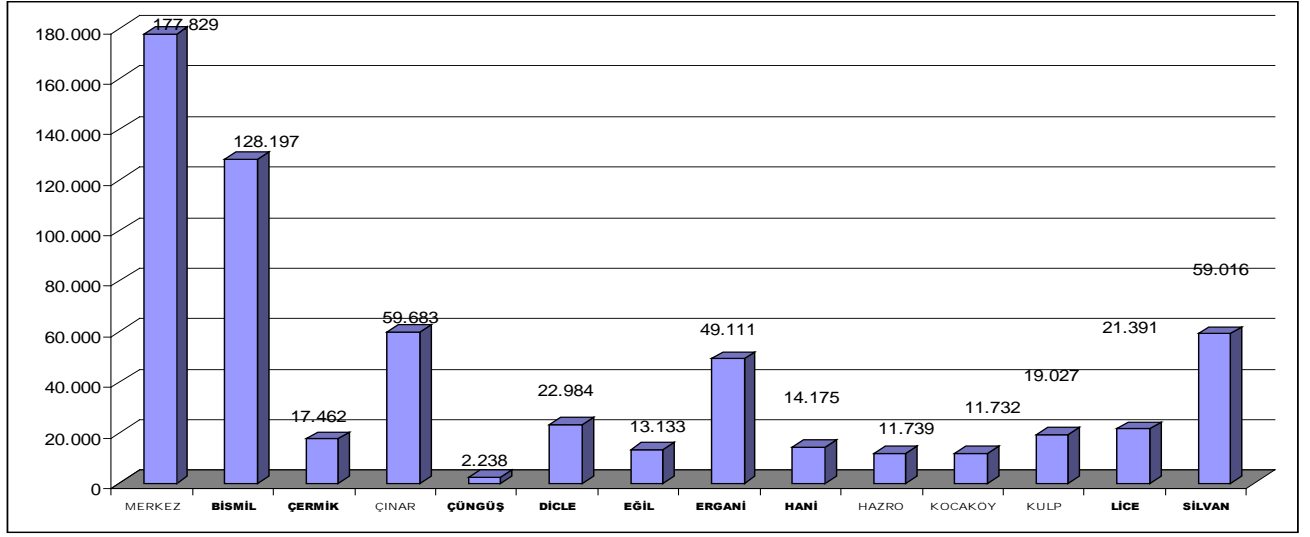
Bitki örtüsü dağlardaki ormanlar dışında ilin doğal bitki örtüsü Step'tir. Uzun süren yaz kuraklığı nedeniyle, buradaki stepler İç ve Doğu Anadolu'dakiler kadar zengin değildir. Ormanlar ise daha çok bozuk baltalık niteliği taşır.

Agro-ekolojik bölgelendirme, arazinin çevresel özellikleri, potansiyel verim ve arazi uygunluğu benzer olan özelliklere sahip alt alanlara bölünmesini ifade eder. Diyarbakır ilinin merkez ilçeye beraber 14 ilçesi bulunmakta olup ilçeler arasında tarım, sanayi sektörlerinin gelişmişlik dereceleri farklılık arz

Grafik-4 Tarım arazilerinin dağılımı

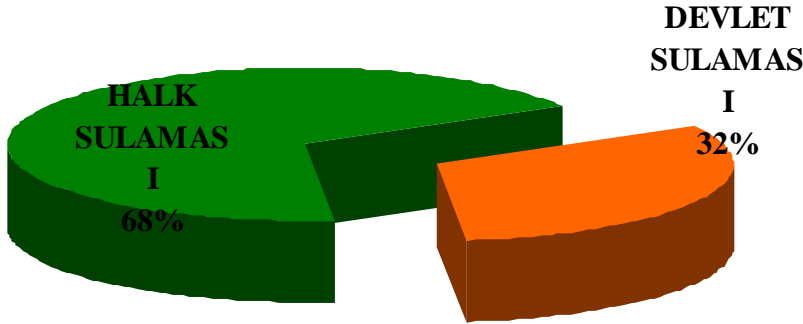

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Grafik - 5 :Sulama Alanlarının Dağılımı

SULAMA ALANLARININ DAĞILIMI

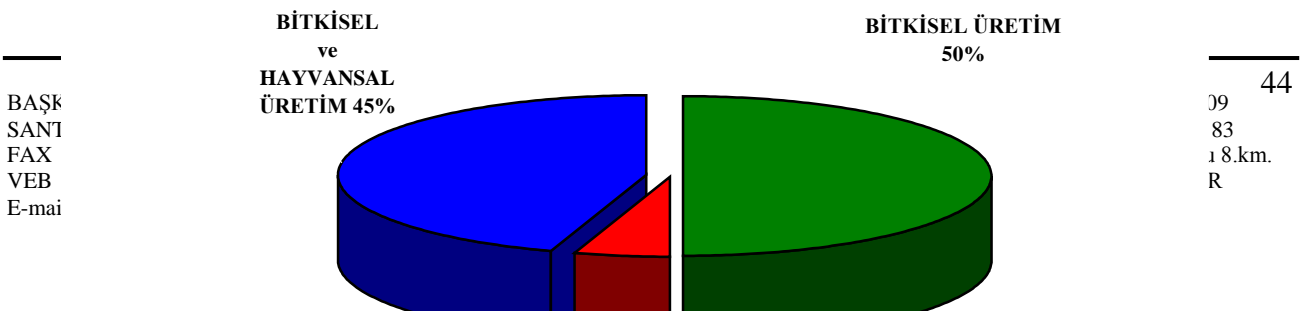

TARIMSAL ÜRETİM SİSTEMİ

Diyarbakir ilindeki tarım işletmelerinin %50'sinde yalnız bitkisel üretim, %45' inde bitkisel ve hayvansal üretim, %5'inde ise sadece Hayvansal üretim faaliyeti yapılmaktadır.

Grafik -6 :Tarımsal Üretim Sistemi

TARIMSAL ÜRETİM SİSTEMİ

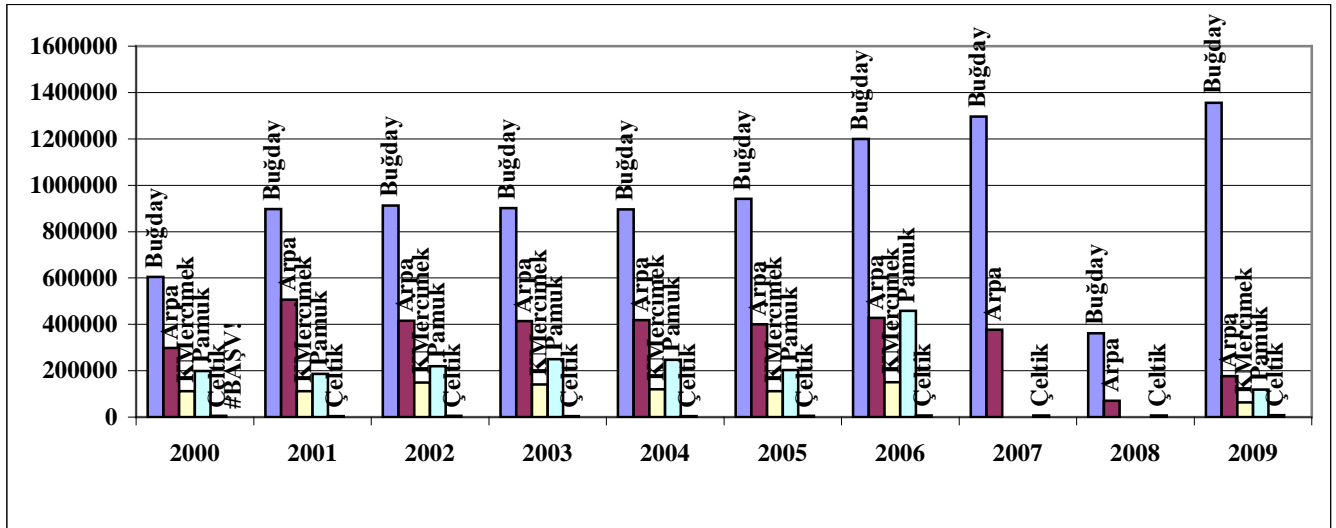

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

Türkiye genelinde olduğu gibi Diyarbakır ilindeki tarım işletmeleri, hızlı nüfus artışı ve artan nüfusun tarım dışı sektörde istihdam edilmesi zorunluluğuna karşılık bu sektörlerde işgücü talebinin nüfus artışına uygun düzeyde arttırılamaması; tarımın gelişim hızının nüfus artışını karşılamada yetersiz kalması ve miras yoluyla arazilerin bölünmesi gibi nedenlerle giderek küçülmüştür.

Grafik –7: Diyarbakır İlinde Önde Gelen Ürünlerin Üretim Miktarı (ton)

- Yukarıdaki verilerden de anlaşıldığı gibi ilimizdeki tarım, henüz hububat ağırlıklıdır. %59,66'sında Hububat, %18,66'sında baklagiller, % 0,91 inde sanayi bitkileri, %2,5'üğünde sebze ve %3,15'inde meyve ekilmekte, geriye kalan alanın % 10,56'sı nadasa bırakılmaktadır.

T.C. DİYARBAKIR TİCARET BORSASI

- Egemen tarımsal ürün çeşidinin sırasıyla buğday, arpa, mercimek ve pamuk olduğu görülmektedir. ürün deseni değişken olmakla birlikte, Diyarbakır'da yılda 500 bin ton civarında kütlü pamuk üretilebileceğini, güncel programlarda göstermektedir.

- Tekstil sektörü, GAP programı da hesaba katıldığında, Türkiye'nin en önemli stratejik sektörü olma özelliğini, uzun süre koruyacaktır. Günümüzdeki koşullarda bile tekstil ürünleri İhracatı olanakları göz önünde bulundurulduğunda, Diyarbakır'ın pamuklu dokuma sektörü, öncü işlevini, geliştirerek koruyacaktır.

- Sonuç olarak, Yukarıda çıkarılan bilgi ve belgelerden de anlaşılacağı gibi, borsamız gerek Yönetim Organlarının gerekse de personelin başarılı ve özverili çalışmalarıyla 2008 yılında da başarılı bir faaliyet gerçekleştirmiştir.

- Bu faaliyet döneminin başarılı bir şekilde gerçekleşmesinde emeği geçen yönetici ve personele teşekkür eder, başarılarının devamını dileriz. 01.04.2009

- Fahrettin AKYIL
ÖZKILIÇ
Yönetim Kurulu Başkanı

- Engin YEŞİL
Y.Kurulu Başkan Yrd.

- Ramazan
Y.Kurulu Muhasip Üye

- Şeyhmus AYHAN
Yönetim Kurulu Üyesi

- Erkut TEMİZ
Yönetim Kurulu Üyesi